

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

62 - 24

ՔԻԹԱՊ ՇԵՐՆԵՐ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ԱՁՐԳ ԹԻԻՐԻՃԻ

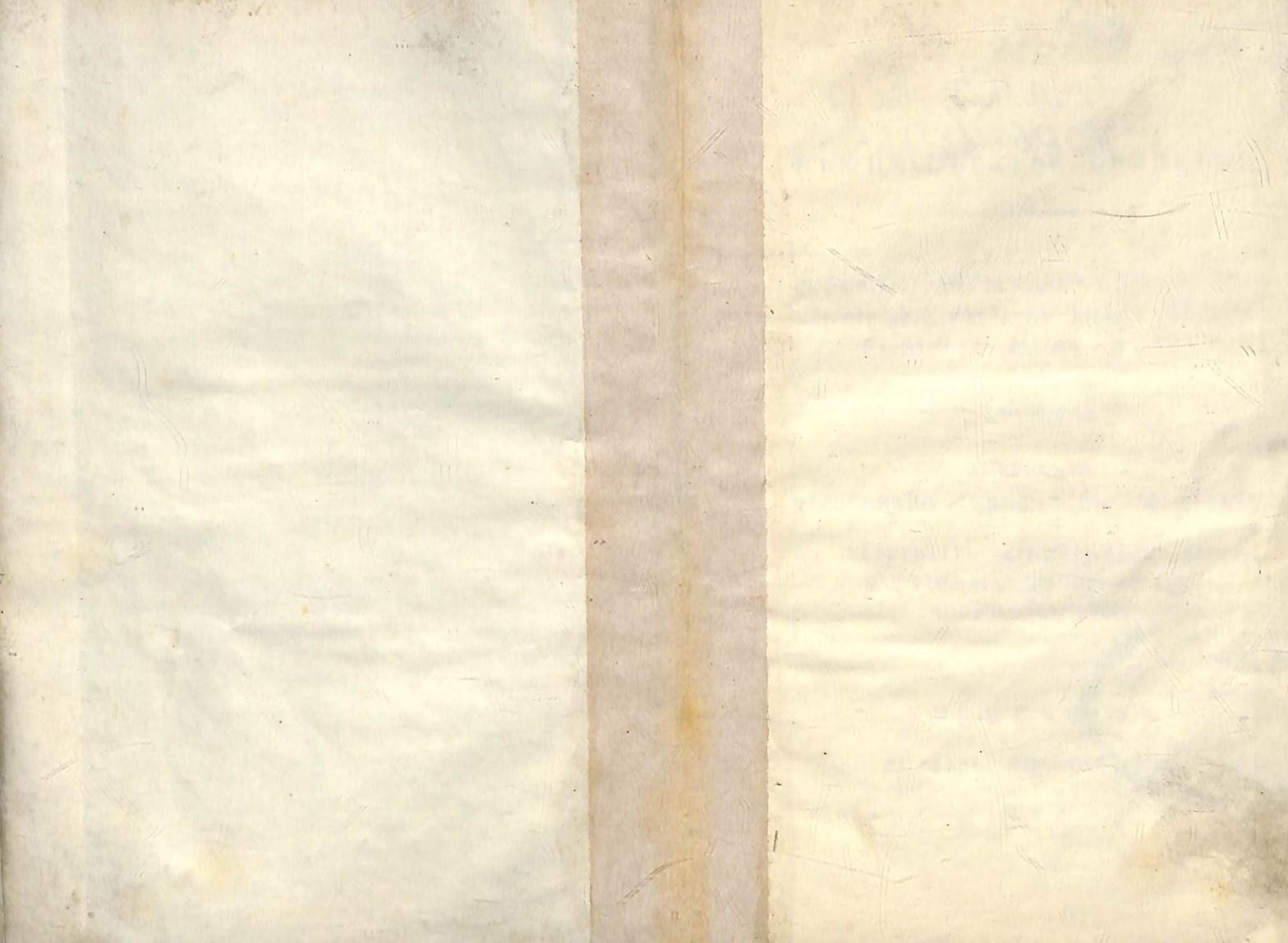
ՔԻՐԱՊԼԵՐԻ ԸԷՔՐԻՆԵՆԵՆՆԵՐՆԵՐ : ՅՕ . Ե . 39 :
ՀԵՐ ՄԵՐ ՂԵՆԻ ԸԷՃԵՐՄԵՆԵՆԵՆԵՐՆԵՐ , ԱԷ ԵՆԵՆԻ
ԸՆԸՆԵՆԵՐ : Ա . ԹԵՍԱՊ . Ե . 20

Ի Մ Թ Ա Մ Պ Օ Լ Տ Ա

ՇՐՐԳԻՅԵ ԹԱՊԵՐԵՆԵՍԵՍԵՐ

1862

380 42

(006-42)

MP
112,833

Ե.Օ.Ի.Օ.

Ի Թ Ա Պ Շ Է Բ Հ Լ Ե Բ Բ Ս Ա Լ Ե Ս Ի

Բեռադերի Լեգիոն էյլեյն՝ 304 . Ե . 39 :
Հեբուր շեյն Լեբժե-ուե էյլեյն՝ 1Է էյեյ
Բո-Բո-ն : Ա . Թե-սաշ . Ե . 20 :

ՀԱՍՈՒՆԵԱՆ

ԳԵՐՈՊՈՅՄԱՆ ԵԱԽԱԳԱՀԸՆ ԿԻՆԻՒՆՏԷ

ՎԷ ԿԻՆԻՒՆԼԻԻ ՀԻՒՐԻԻԶԵԱՆ ՊԵՏՐԱՍ
ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ ՄԷՍԱՐԻՖԻ ԻԼԻ
ՊԱՄՄԱ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

Ի Ս Թ Ա Ս Պ Պ Օ

ՀԱՐԲԻՑԻ

1862

Տ Ի Պ Ա Ճ Է Ի Մ Ո Ւ Կ Ա Տ Տ Է Մ Է

Հ'ր սիւաւեա մեճատելան Գիլլսէմիլն սըրը ու հիք-
մթ խորհորդըրնի ֆասլ իտնըրէ (Սոփոսթաշաշաշա)
չ'հատ թըրնի մեյաանէ կէթիբի պքէլմամթըըըը թազըր
իթմըլիզ : Վ է սո յըլ էվէլա , վէ անտն սոնրա անըն շէ-
հատէթնի կ'թըրէմ :

Չ'րա էֆէնիմիզ Յիսուս Գրիստոս Աստուածաշուն-
չուն ս.բ. շէհատէթնի (Նւր : Գ . 6 . 13 : Գ . 5 : Ս քրա-
հսւն Մ . լաւը . Սասհալըն Մ . լաւը վէ Յաղթուն Մ . լաւը ,
մեյաանէ կէթիբի պ Սոգուէկէլէրէ իլլամըն : Մարթ . ԻԲ .
32 : Մարթ . ԺԻ . 26 : Գ . 1 . 37 . Գ . 1 . 32 : Երգ-
ըր տախի Գիլլսէմիլն սըրը ու հիքմթ . շէֆա'թի
մուգտասէս , թասվր ու էշքեալ մեկնըրն , (պարէր) մե-
ղեր ու իթըրաֆ (խոստիւն-թիւն) , վէ նւիք թի էրնիֆ (սորբ
պարբ-բ . գոյտիստիւն) , թեմիտ ու վաֆթիլ (Յրաթիւն)
վէ մաս' ղըն (սորբ Գր . 2) , Գսյալ թ ու զեմ' իտնըր :
էվէլա (զըլ քեթաս շըր'ըրի (Սորբ Գր . 1 Վոյս-թիւն)
շէհատէթ թէֆալըն քեթա' կ'թիւլիզ :

Հ Ա Ք Ի Ր Ա Ն Ե Ն Ի Ն Մ Է Լ Ա Լ Է Թ Ի

Բիւլայ'թին Բրոզէթան , խասէթ-ն րեաս'ըրն
հանի , (1855 : Թապ . Գ . Չըրըլի) Բժաւաշաշ իտնըր
կ'թիւլի թայճէս' ինչէ հագգը լաւ : Վէ իտնըրէ զեմ'աւ
Գորն . վէ քախի սայը քիթալէր փասլաշ . (1847 .
Թապ . Գանն շաւատը) պոս իլանտէ Կաթուղիկէ Գիլլ-
սէմիզ սըրը ու հիքմթ խորհորդըրնի հիսապըլ զեմ'
ֆասլըրա մշըրը ղըն Գ . նիշէ պէյլէ ն'ըրէրնին իսապը
է գ տըր :

Նըն իլն շագգ թեալէ կ'թաշքեալր Գրեթա'ա աղիզ
քեթա' ըր է րեա'սաթըն լուծի էյէլի Գ . անըրն սիւալ
իթիմասին - իլեր իքիւր շըր' (հաւա) պ'ըլէլի Գ . մնա
թապիլընին թէֆաի ինէ (Յիս-թիւն) ալեա' ղընաղըր
զեմ' ղընաղէ շըրք ղընալ մշըրը ղընաղըր :

Եյեր պիր քիմնէ գայրը թալիմ վէրիպ , Բապ-
պիմիզ յիսուս Գրիստոսն սաղ քէլիմաթընա եադ-
լաշմազսա տինտարըը իւզրէ օլան թալիմէ ,
Փոտուլլանաղըրը վէ պիր շէյ պիմէզ , Նլա միւ-
հատէլէր վէ քէլիմ գապկալէր իլն խաստէտիր ,
քի անլէրտէն հասէտ քիւֆըրէր , եարանալ
չիւփիլէր , աղլի ֆասիտ վէ կէրչէքիքաշէն մա-
րում գալըը , տինտարըը թիճարէթ զանն իտն
աատէլէրտէն պաթըլ լաֆլարը հասըլ օլըր - պէյ-
լէլէրաշէն կէրի տըր , : Ա . ՏԻ . Զ . 3 , 4 , 5 :

21 . 29 . 30 . սակիֆէլէրտէ րուհպան փափաղ-
լարա խատըմ տէննէ մանասը , իրատէթլէրի իլն
պաքիլիլի շահի սէմա աշգընա գապուլ իտնըլէր
իչին տէնմիշտիր , Մար . ԺԹ . 12 : Ա . Կրիթ .
Է . 32 . 33 . 34 :

84-2013

Իմսի օ շերհլրին Թահրեր Թապիրին մանասը նէ
էվլէքիսինէ մուամիլիք մը արը , Կ՝յիլ մի Թէֆթիլ իԹմէ
լրի հիլ եօք տոր :

Հողերանէ գուլունուլուն անէրին սիւալ իլթիմասլէ
րին , Ա զիլ քիթապ շերհլրի Թահրեր իլէ Թէֆսիլ իլլէ
աիլք , վէ անտէն Թէքորաքին կէնասիէն Թապիրէր իլէ , Ա
զիլ քիթապ նիւմիւնէրին Թաքրեր իլլէտիլք :

Սիւալ իլթիմասլին Կանի , նիշին անէրին միւճասլէ
դրմա շէհրէրի Թապիր ու Թէֆսիլր էյլէտին տերսին , վէ
ասիլն հէր քէսին կիւվնմէ քէնտի Ֆիթվաս իլէ մահճուպ
իթմէլ : Տաուուուն Գողիւթէ , վէ Յուգիթին Հողիլու
նեան իթոյիլ գահրամանըղլարըն Էթիլիլ էօրնէք , վէ պիլ
լէրէ պիլրէր իպրէթ աէյիլ մի : Ա Թահ . Ժ . 50 . 51 :
Յորթի . Ժ . 9 , 10 :

Չօք ճահտ իլլէտիմ գուլ քիսլէյի Հայ լիւսանըլլու
քէթպ (Գրէլ) օլունմաղէ , իմսի պիլր գաւրիայէթիւ պիլրա
տերէրի միլին Թէշէք քիլր րէճալէրինէ գարը կէլէմէտիլք :

Պիհաստիլ իլթիլգա քէպլու հաթաիլիլ օլմայարաք
ասն , պու քիսլէյի Թահրեր էյլէյիպ , Բաղգէթիւ ճէնա
պիլիլէ սունուուք , վադթի իթիմաստ կաթուղիկէ ուղլա
փաւ Գիլիսէմիլ սըր ու հիլմէթ խորհուրդլէրինէ մուլթաք
օլուպ շիւպիլէնմէյիսին :

Անճաք քի պու քէլիմ կիւֆթարըմըլ , Ա զիլ քիթապ
Թէֆսիլրինէ ահեահ օլմայան պիլրատէրլէրիմիլ իլին սիլր . զի
րա Պիլրճիմաստ վէ Ասուուաճաքան Փէտէր վէ սայըր ապ
րանլէրիմիլ . Ա զիլ քիթապ շերհլրինտէն ահեահ օլուպ , սայ
րըլըրն իլլամ խտրէր . անըն իլին Ասուուաճաքան փէտէր
լէրիմէ րիճալը գըլարըմ քի , Թէֆթիլ վադթը օլունմաստ
պիլր սէհվ պուլունուրսա , անճաք պիլմէմէքսիլլ իմանէն
սիլր Էթիլսաիլիլին Թէնպիշի իւզրէ մահճուպ գուլունու
զուն իսեան ու սէհվինէ օլմայաքի րէտա իլէ նաղար իտէ
սին : Մորթի . Ժ . 35 : Մորթի . Ժ . 25 : Ղալի . Ժ . 4 :

Իմսի պու քիսալէի ահես ու տէտի միւրուր իտիլք է
մէկիմիլ գայ օլմասըն աէյու : րիճամըր սունուուք Հուսնայա

կան Սրբազան Շերաֆէթիւ կաթուղիկու միսքանլարընասն
կիւրիւնիւ հիւմիւրէլեան Պետրոս վարդապետ Փաղէթիլինէ
քի , Թապ ու սասողաթըն հիլմէթինէ քէրէմ պուլուրա :

Վէ պու րուհանի փէտէրիմիլ , չօքասն պէյլէ իւլըր
խահամէլ վադթիլէրէ արղու շէքմէք գայրէթիլն տէքքեար
իթաիլքեան սօնրա , իճրասը Թէքմիլ վէ գայրէթ գուսուրի
նի տիլիլ իթմէմէք իլէ , Թապ ու նէշ գըլընարգտա , միւրա
սըլըլ , Ա լաճըլըն լութի ու քէրէմի իլէ , վէ ուղլափաւ
Քիլիսէմիլ հիլմէթ սըլըլէրինէ մուլթաք օլունա :

Իմսի Թահրերի Թիւրքէշ շէհասէթի ալիլ քիթապլէ
րին շերհ Թապիրլէրինտէն հիստէ ալըպ , ճանի աղիլիմիլ օ
լան Բրօքէթման մահճուպ վաղըլարը . Քիլիսէմիլ շիւպիլ
լէրինտէն էթմ , վէ իսալի ուղլափաւ պիլրատէրլէրի իլէ , վէ
մուհապպէթէ մէշըուլ օլըլէր ամին :

Էյալէթի Ս.Մասիա Հաճի Կէօյլէ Ալիլ
Քիլիսալէր ըէթիլիլէանըն .
Վաթիլի սարկասապլէլ
Յ Ա Կ Ո Ւ Հ Ա Գ Ի Բ Ա Ն Ը Ն

Պ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

Պերայե ճափասարէս պահեա ու շէֆաֆ, (բարեխոսութիւն Սրբոց) շէհասեմեի Աղեղ
Քիւնայ եւէ Գաւառիտի տիր:

« Նէօս իսէն ի՛մ տիր: Էօլէն պախաւսուս Կէմ
տիրելէն Յետոս Քրիստոս տուր. ի Ս. Աւանդէն սաշ
Էանընաս զետարար, օ ի՛ պղեմ ելէն շէֆա՛աթ Է
տեր,»: Հոով. Ը. 34:

Նէօս իսէն ի՛մ տիր. Թեֆտիր. Սահի՛հ Տեօ
քիւնտարըգ Քրիստոստա տըր: Չիրա եւք Փէ
տերիմիղին Ֆըսգ ու իսեանըն. Ծննդոց. Գ. 17:
Երջ. Սըրահամ. Մովսէս. վէ սայըր նէ
պիղերին շէքտիլէրի սերէնճամէ իպթիլպերին.
տէն տէ քէֆարեթ օլամայըպ. Պարիտէն պէնի
ատէմ սիլսիլէսինէ Տիքթիլ վէֆաթ սիճիլ
ու գայտըն իլամիտի: Ծննդոց. Գ. 19: Հոով. Ե.
12 տէն 21 Երհլէրէ պագ. . անըն իլին
Տաղրեթի Տաւուտ Բուզի շէպ Ֆիղան իլէ մէ
իւտէ իտի: Մարժ. ԼԷ. 5: Ֆիղանըն սէպիպի
պու իտի քի, Սգամին իսեան սէպիպինտէն,
մէլըն իպիս օ տէվիրտէ Տեօքիւնտէ իտի: ՅօԳ.
ԺԳ. 30: Մէվանըն րատէթ Թէքթիլիտէ, իր
սալ էյլէտի իպնիլ Համիտինի (Մեաճէն սրդէն),
իպթիլա ու վէֆաթը իլէ. Տաղրեթի Պարե

հիւքմ խայէ վերտի : Զիրա Փէտեր հիւքմնէյի
հիւքմ իծմէզ, իլա, պիւնիւն հիւքմի իպնն
Մէսիհէ վերտի : Յօհ . Ե . 22 :

Վուտրէթքեանի էֆէնտիմիզ Յիսուս Քրիս-
տոս . հիւքմի վագը իլէ . սատրգար բուհու ճան-
լարըն , մէլուն մահպուտունտան խելաւ էյլէտի :
Ս . Պէս . Գ . 19 : 20 :

Իօլէն պախաւոս : Թէֆէր :

Հաղրէթի իսա Մէսիհէ իման ու իծիլատ
էթմէյէնէր տէրէր քի , իպծ իլաւէր իլէ խաչա
սալպ օլան Մէսիա տէյիլ իտի . (էօյա անէն շէ-
ւեաթէ , սայըր պէր իմանէն օլմալ Է :) Պէօյլէ իծի-
գատ կէթ իրէնէր . Ազիզ քիթապէրէ ակեահ Օ-
լամոյան տըրար : Զիրա Հաղրէթի իսա . իպծի-
լալէր իլէ , (շարհարո-ւել) վէֆաթ իտէճէր իտի :
Սարհ . Բ . 1 . 2 . 7 : ԺԵ . 10 : ԻՍ . 1 . 18 : ԼԳ .
11 . 12 . 15 : ԿԸ . 8 . 10 . 21 : Եսայ . ԾԳ . 3 .
4 . 5 . 11 . 12 . Զս . ԺԲ . 3 : ԺԳ . 7 : Եզէ .
ԺԳ . 21 . 22 : Մաս . ԺԷ . 21 . 22 : Մարէ . Թ .
30 : Ղո-է . Թ . 44 : վէ տախի Եհհուտիլէրին
միւյիերրիսի Սիճն Թալմուտունա նաղարէն .
խաչա սալպ իծտիլէրի Նաղուլըն Յիսուս տէնի-
լէն իտի : Գաթլ իտէն լծվարիլէր լաղրեր
էտերլէր իտ . սայիր եհրտէ օլունան քիլպ շէ-
հասէթլիլէ մէյլ օլունմագ օլմըր մու : Բ . Թադ .
Ս . 16 : Ղո-է . ԺԹ . 22 : Յօհ . Ի . 27 :

Հէմ պիւնէն Յիսուս Քրիստոս որոս :

Թէֆէր : Տինտիլ իծիլատար յէհուտի-
լէրին պէօյիլը ճահտլէրի , մէսիհ էֆէնտիմիզին
զըյամէսինի իպծալ ու մահվ էյլէյիպ , խալը
ալէմ պէյնիտէ , էվլէլէր քիլպլէրլէրինի սա-

պիլմ էտէճէրլէր իտի : Մաս . ԻԷ . 62 , 63 ,
64 : Օլաքի անըն սահիհ զըյամէսինի խալը ի-
նանըպ , նէհապգ եհրէ գաթլ օլմուշ օլմուպ , խու-
նի (ար-նն) պիլլէրտէն մուհաքէմէ օլմասըն :
Մաս . ԻԳ . 35 : ԻԷ . 25 : Գործ . Ե . 27 , 28 :

Սուահէն սաղ էանընս օլմարոս :

Թէֆէր : Հաղրէթի մէսիհին մէվանիլէ
իլահիլէթին , քիմ ինքեար իտէպիլըր : Խմտի
րէսիլըն սայ վէ դայրէթի պու օլմոյօր քի , ա-
նըն իպնուլահ (Որդին Սպոս-ծոյ) օլտուղունու
չար քէօլէյէ վազ էյլէսին : Զիրա փէտեր սա-
ղինտէ , կէրէք ֆերլըմէ , հիւք պիր էնպիա ,
ճիլլիս օլունամագի աղիլ քիթապլէր , ըիվայէթ-
իտէմէյօրլար : Հէմ տախի շահի սէմա օլմայըն-
ճազ օլմուրամալ . Հաղրէթի Մէսիհ սէմանըն
իմիերաթ օրու օլտուղունտան , փէտեր սաղինէ
օլմուրօյօր , Գործ . Է . 55 : Կոլ . Գ . 1 : Եէր .
Ս . 3 . 13 : Ը . 1 : Ժ . 12 : ԺԲ . 2 : Ս . Պէս .
Գ . 22 :

Օ ի պիլիմ էլէն շէֆաթ էյլէր : Թէֆէր :
Բէսիլըն պույօրուպ էֆէնտիմիզ իլիւն տէյօր-
լար քի , բուղի շէպ (պիտ-է զիլէր) տուալէր իծ-
մէքտէ իտի : Մաս . ԺԳ . 23 : ԻԶ . 39 . 44 .
44 : Մարէ . Զ . 46 : ԺԳ . 32 . 39 : Ղո-է . Ե .
16 : Զ . 12 : Թ . 18 . 28 . 29 : Ժ . 1 : Հէմ
տախի քէնտինի խաչա սալպ իտէնէր իլիւն ,
եալլարըպ շէֆաթլէր իլէ . « Ես Փէտեր ան-
լէրէ աֆիլ էյլէ . զիրա իծտիլէրինի պիլմէ-
յօրլէր , Ղո-է . ԻԳ . 34 : Մէրհամէթքեանի
Մէյլա . իպրանի վագթիլաէ քէնտիլիլինտէն
րահ . իլէ շէֆաթ էյլէյիպ . Ես Մոլիէս պէնի

709 վեր : Եւեյ . ԼԲ . 10 : Թուոյ . ԺԳ . 12 : Բ
 Օրին . Թ . 14 : Պու մուսարեք նասահաթըն պիզ
 լերէ էորնէք օլուպ իզլամ օլալմ : Էյեր շէֆա'աթ
 տէյիլտիր տէյէն իթիգապը նապիք քիմէսնէլեր ,
 Պէտրոս կիպի քէլիմսթլերին պիլէմէյիպ : Մարի .
 Թ . 5 : Ղուհ . Թ . 33 : Մովսէս գուլվիթի Խոշտատէն
 իւթիւն պէլլէյօր : Գանտէ գալսըն քի . հաղ
 րէթի Մէսիհ Փէտերուլասէ շէֆաա'թ իթմէ
 սին : Ա Տիմ . Բ . 5 . 6 : Ա Յօհ . Բ . 1 . 2 : Վէ
 հազրէթի Մէսիհ շէֆա'աթ ճըմըզ օլուպ . Մար
 կոս Աւետարանիչ տէյօր քի , պիր սաղըր վէ պիր
 տիլսիզ կէթիրմէ իլէ , անլերին շէֆա'աթ իլէ շի
 ֆա օլունտու : Մարի . Ի . 32 33 : (Իմոի Իսէանլերի
 Դիլն սէպէպի էլէ պաղլը Բուհ լիսանլերի Դիլ էլէն .
 Եալար օլալմ դահիմ Դի-Դիսլեր շէֆաա'թը էլէ ,
 Մէ-Լարէն շէֆա Լ-ԼՔուս պուլմաղէ :) Ազիզ քի
 թապըն շէհատէթլերինէ պաշայրպ . միւմին
 սատըգըրըն շէֆաա'թըն թահրերինէ տէվամ
 իտէճէյիզ : Չիւն քիմէր գուշանըպ տիւշտիք
 թէֆթիլէ . քիմնէ պու շէրհիլէ թէֆսիրլերի
 րէտո իտէմէզ : Չիրա պագի ճէհալէթ Ազիզ
 քիթապ թէֆսիրլերինէ ալեհաճ օլմայանլեր ,
 Բուհի շէլմին իլէ կէօրէմէմէզլիլէ թահմին օ
 լունույօրլեր : Եսայ . 9 . 9 . 10 : Մար . Գ . 14 :
 Մարի . Գ . 12 : Ղուհ : Ը . 10 : Յօհ . ԺԲ . 40 :
 Գործ . ԻԸ . 26 . 27 : Հուով . ԺԱ . 8 : Բ Կրնի .
 Գ . 14 . 15 . 16 : Հասպէլ հիճապ վազթիստէ ,
 Ազիզ քիթապըն հագգ թէֆսիրլերի պէրր թա
 րաֆվ էյլէյիպ . Ուղղափառ Քիլիսէմիզին մու
 գատտէս սըրը ու հիքմէթ խորհուրդլերինի , ֆա
 սըլըս գէմիթիպ իլան իթմիլլեր : Իմոի օլ րէ

սալէլերի քէթպէյլէյէն Վազըրար նէհագգ քի .
 Կաթուղիկէ Քիլիսէմիզի լիսան ուզատըպ , ֆասը
 գէմիլլերի մէղուլ օլույօրլեր : Պէոյլէ գէմիմ վէ
 ֆասլ էյլէյէն Վազըրար . Մէվլանըն թէքտիր
 հիճապընտան , իճթիլապու հիճապ իթսինլեր .
 Թուոյ . ԺԲ . 1 . 2 . 3 . 4 . 9 . 10 . 11 . 12 :
 Մար Ե . 22 . 23 . 24 :

Հայաթ ու վէֆաթ մուգատտէս շէֆաա'թըն
 րէտո իտէն Մէզրուրլեր . Ազիզ քիթապլերէ իս
 թիմս պույուրսունըար : Պէխապերլըք իլէ . գէննի
 գէվճէ ալմագ գայրուսունտա օլան Աքիմէլէք ի
 սեան սէպիպինտէն ալալլերտ օլույօր : Բահման
 ու վար օլանըն թէնպիհի քի . նէպի Աքրահամըն
 շէֆաա'թը իլէ . մազֆիրէթ պուլաճաղընա , թէն
 պիլլեր էտէյօր : Ծննդոյ . Ի . 7 . 8 : Վէ նապր
 էյլէ հէմ ասիթ . Յուլ .

ԽԲ . 7 . 8 . 10 Երհլեր Թիպիհաթլերինէ :
 Բապպ տէտի Մովսէս . “ Պէն պու գավմը
 կէօրտիւմ . իլթէ պու գավմ սերթ պոյունը
 թայֆէ տիր , : Իմոի պէնի գոյ վէր քի գազա
 պըմ անլերին իւզերինէ թութուշա : Վէ անլերի
 թէլէֆ էյլէյիպ , սէնի պիր պէոյիք թայիֆէ
 նասպ իտէյիմ : Ամմա Մովսէս քէնտի Բապըն
 Ալասընա Եալարըպ նիյաղ էյլէտի . “ Ես Բապպ
 նիշիւն Մըսըր տիյարընտան պէոյիք գուլվէթին
 իլէ չըգարաղըն գավմըն իւզերինէ , գազապըն
 թութուշա : Նիշիւն Մըսըրըլար սէոյէյիպ տէ
 յերլեր քի . անլերի քիմ'նիլէթ իլէ չըգարաղ ,
 քի անլերի պէրր ու Եապանտէ Եօղ իտէ : Գա
 զապընըն խըշմնտան վազ կէչ . վէ բուի գէմին
 տէ Եօղ իթմէ . անլերին իսեանըն ալֆ էյլէ :

Գուլարըն Աբրահամը Խահահը . վէ Յակով-
բու խաթըրնա կէթիւր քի . անլէրէ քէնտին իլէ
էէմին իթտին . վէ անլարէ տէտին . զիւրրիյէ-
թինիգ սէմանըն քէվ քէպի գատար պէրէքեաթլ .
յէճէյիւ . վէ ճիւմլէ պու սէօյլտիյիւ տիյարի
զիւրրիյէթինիգէ վէրէճէյիւ . վէ ճուու էպէտէն
զապթ իտէճէքլէր : Խմտի Բապպի քէնտի դաւ-
մընա իտէճէյի քէմլըտէն վալ կէչտի : Եւեյ .
ԼԲ . 9 , 10 , 11 , 12 , 13 , 14 : Եւրհէր էլէ :

Մովսէսին պէշ քիթապինտէ , կերէք սայրը
նէպիլէրին քիթապլէրինտէ . վէ տախի Մէսի-
անըն ԱՏթըլ ճէտիս ինտէ . պու իպրանի
միլլէթի ոլ վապթին իսթիքպար փութ փէրէսթ-
լիքլէրի իչիւն թէքտիւր օլմալէրինէ : Եւեյ . 19 .
3 : Բ Օրէն . Թ . 8 . 13 . 16 . 23 : ԼԱ . 27 :
Եսայ . Ա . 2 , 3 , 4 : Խլ . 4 : Վէ որ- Բայճէ-
նին պի աչս էպէպտիլ լիւլէրինէ . Գործ . Է . պապըն-
րան աշխալէր օլաքն :

Խմտի պէն 4օյլէր թի զապպըճ անլէրին էպէր-
լէրինէ Թո-Թո-շա :

Թէճէր : Բապպինին բուլինի (Էիպիտիս)
կէօրիւս տէ էաշայամազըն տէնիլէն Մովսէսէ .
Եւեյ . ԼԳ . 20 : Բ Օրէն . Թ . 19 : Կէօյա շիմտի
Բապպիյէ գարը տուրույօր , (Էնյրանաս փալէնա-
ճափ պիւ ճառա ոլըր պո-) : Գիրա Տա՛նիլը իմիլէ-
րաթորուն քիպար , ճէնարալը վէ շահգատէսի օլ-
մուշ , քէնտի շահընա տաի օլուպ գարը տուր-
մագ միւմըիւն միւ : Բ Թափ . Ժ . 23 : ԺԼ .
6 . 9 . 13 : Ի . 1 . 6 , 7 . 22 : Բ Մնայ . Ժ .
2 : Խմտի Մովսէսին տուա շէֆա՛աթը իլէ , պա-
րինին զազապը թէսըին օլույօր : Բապպինին

զարապուլու թ իպրմինը , նկպինին շէֆա՛աթը
շէմն էմալը միւնէվիլէր օլուպ էայտըրմիյօր :
Թոոոյ . ԺԳ . 11 , 12 . 20 : Բ Օրէն . Թ . 14 .
18 . 20 . 23 , 26 : Վէ տախի մէրհամէթքեա-
նի մէվլա , էնպիանըն զիւրրինէ տուա շէֆա՛ա-
թըն կէթիւրիյօր : (Վէ որ- շէրհէրէ մշուր-
օլմագ վաճիպէն շէմէլէիլ օլուպ , ճէնապիլ պարի-
նին ճալուապալըն էտիլէէնէ տիլիլ էլիւնէլէճ) :
Չիւնքի գուտրէթքեանի մէվլա , Տէր շէյէ մա-
լիք օլուպ , Թոոոյ . ԺԱ . 23 : Տալան քի ազիլի
միւմիւնիլէրտին շէֆա՛աթ էյլէմէք տիլէր իսէ ,
քէտա էտիպ տիլէմէյէնլէրին իթիպատը նէ՛ օլ-
մուշ օլուր :

Վէ Տազրէթի իտրիլին (սաբէ Ելիս . Թէլէայի ճար-
փարէ) շէֆա՛աթ իթմէյիպ շիքեայէթինէ պէտէլ-
պիլէիւն ալէմէ բահմիտէն մէվլա , շանը լութ-
փու իլան , շէֆա՛աթ քէնտի էյլէտի : Գ . Թափ .
ԺԹ . 9 , 10 . 14 . 18 : Հոոմ . ԺԱ . 2 , 3 , 4 :

Վէ անլէրի Թէլէճէ էյլէյիճ :
Թէճէր : Պու իլըմ ու թէքտիլըր զազա-
պա տայիլը , պիւր զարպի մէսէլէ տիլ : Բ Թափ .
ԻԳ . 10 , 11 , 12 . 15 : ԻԱ . 10 , 11 , 12 : Ե-
րէճ . ԺԼ . 11 , ԻԼ . 16 : ԼԲ . 28 : ԼԳ . 2 . 4 :
ԼԵ . 17 : Յ-Վէլ . Գ . 7 , 8 : Յ-Վ . Գ . 4 : Գ .
11 : Աթալ . Ա . 6 : Ս-ժ . Ա . 9 : Ս-ժէ . Բ .
22 , 23 :

Աճա Մովսէս սէնտի Բապպ Ալլահըն Կոնպա-
րանաս նիալ (Եանի շէճաալ) էյլէյիպ պէտի . նէ՛-
էի-ն Մէսըր օրիյարընպան պէօյի-ս պէտտի փոմլէ

Եւնի եւէ շեղարարընի գալմննա զապապըն Լո-Լո-լա , նի'նի-ն Մեւըրըւըւար Կեյեւէր Կի , անւէրի Կէճ նիյեւ Եւէ շեղարար , Կի պէրր ու Էսպանիա Էոշ Էրէ . բո-Է շեղարարէ նապէրի Է-Էյեւէ , գալմննի Էրըւընիսան Կէճ Գաճ ու Էսեանւէրին ալճ Էյեւ :

Թեճիեր : Պու շեճաւթ վէ Թեճեքքիւր տուալէրի , վէլը Էրըւըն թիմննեւէրին Թեճեւէլ լիյի Էրմիտ պիր նիշանեւէրի տիր : Մաշճ . 29 . 2 . 12 : 21 . 4 . 10 , 11 : ՃԺԼ . 1 Կէն 176 : ՃԼԹ . 1 , 2 : Ղու-ի . ԺԼ . 1 . 6 , 7 : Պէօյէ տուա շեճա'ալթիւր , նեճէ շեճը ու գապալէր նապէտիթ օլմաղիլէ , Տիսապսըղ Ֆրսգամաղֆիրէթ օլտու : Ղու-ի . Է . 47 , Եսայ . 9 . 5 . 7 : Ղան . Թ . 3 , 4 , 5 . 19 , 20 : Նէշէ ճիւնիլ վէ սարալըւար , մէրճամէթ պուլուպ , Տէր պիր տէրտէ շեճալէր գլընսը : Մաթ . ԺԷ . 20 : Մարէ . Թ . 27 , 28 :

վէ աախի պու տուանըն լեղղէթինի ալան Թաղվա Իպատէթէ մէշըուլ օլանլէր . (Սպարա-աճապաղա և Չերի-ա-ա'նր) տիւնեատէ վէ աճրէթաի պէրէքեւթի լութի իլէ զանիմ օլտուլէր : Հապըլի քէլամ պու տուալէրի Թեճիւր (Էնի-ա-Էրան) Էյէսէք , Տէսապսուղ ապատիէ (Էրպոյ) միւճթամ տըր : Համան շեճիկիր օլալմ աէյու աըլու շեքէպէր . պու նիւմիւնեւէրի գանաա'լթ Էթսիւլէր : Եւէյ . ԼԳ . 6 . 7 . 8 . 9 : Թո-ա . ԺԱ . 2 : ԺԳ . 13 . 15 . 16 . 17 : Բ Օրէն . Թ . 16 . 18 . 19 . 20 . 25 . 26 : Ժ . 10 . 11 : Յէսու . Է . 6 . 7 . 8 : Ղաթ . ԺԵ . 18 : Ա Թաճ . Բ . 1 . 2 . 6 . 9 : Լ . 6 . 7 : ԺԲ . 18 . 19 : Մաղմու-ն Էէշէ .

Կի-ր Կո-ալէր օլտու-ըն . Կեաճիէ Էսալեւէրէ Կե-Լաշիի Կիր : Բ Թաճ . Է . 18 . 19 . 20 . 21 : ԻԲ . 7 . 8 . 9 : ԻԳ . 17 . 18 : Ղ Թաճ . Ղ . 5 . 6 . 7 : ԺԼ . 36 . 37 . 38 : Ղ Թաճ . ԺԹ . 1 . 3 : 14 . 15 . 16 : Ա Մաթ . ԺԳ . 6 . 8 : ԺԳ . 10 . ԻԱ . 8 : Ա Եւր . Լ . 73 . 74 . 75 : Նէէթ . Թ . 6 . 9 . 17 . 32 . 38 : Եալէր . ԺԳ . 8 . 15 . 18 . Յո-րիւ . Թ . 1 . 2 . 12 . 17 . 19 : Տալէթ . Ղ . 1 . 2 . 10 . 11 . 16 . 17 : Եսայ . 9 . 5 . 7 : Ղան . Թ . 3 . 7 . 13 . 17 . 18 . 23 : Երէճ . Ի . 9 . 12 . 13 : ԽԲ . 4 : Յիւ . Բ . 2 . 3 : Այթ . Ղ . 1 . 2 : 9ա . Է . 2 . 3 . 4 : Մաթ . ԻԳ . 39 . 40 : Մարէ . ԺԳ . 38 : Ղու-ի . ԻԲ . 40 . 41 . 46 : Ղու-ի . Ա . 14 . 23 . 24 : Բ . 2 . 3 . 4 : Ժ . 3 . 4 : Պապ ու Երէճիւրէ Էսթիմա պո-յու-բասն :

Գո-ւըրն Ա.Բրաճաճ . Իսաճալ . վէ Իսրայէլ Եալըննա ԷէԹի Կի , օնարա Կէնի Եւէ Էէթի Էրիպ Կէնի : Զի-բրիյեւիւի Սէմանն Էրըւըն գաթար ԿէրէԷԷԷԷԷԷԷԷԷԷ . վէ ճի-մէ սեօյէրիյիմ պո-րիյարի շի-բրիյեւիւիւ վէրէճէյիմ , վէ օնու զապի ԷրէճէԷԷԷԷԷԷԷԷԷԷ : Իմի Բապի Կէնի գալմննա Էրէճէյի ԿէճիԷԷԷԷԷԷԷԷԷԷ Էլալ Էէպի :

Թեճիեր . () Լ վաղթ Մոլթէս պաղաւոր Աքրաճամ Իսաճալ , վէ Յակոբա օլտուան Մէվլանիէ վատլէրի : Միւրոյ . ԺԲ . 1 . 2 : ԺԵ . 4 . 5 : ԻԲ . 15 . 16 : ԻԳ . 7 . 8 : ԻԶ . 24 : ԻԸ . 12 . 13 . 14 : ԼԵ . 11 . 12 : Խաթըրնա Կէթիերիպ , վէ անլէրին շեճաա'լթիւրի իլէ քէնաի տէ պէրապէր , գալմննին Ֆրոյրնա մաղֆիրէթ Խիւտաաէն տէ :

վեմէյի, Եւս թի տէյիլ Հայաթ տէ օլանլերին, վէ տախի վէ ֆաթ տէ օլաննէպիլերէ վաա ու շէ ֆաա'թլերին զեքը Էյ էյիպ, Պարիտէն քերէմ ումայօր: Էյ օլույան սէնտէ տուա վագթիւտէ նէպիտէն (Է Մարթաբէ) իսրէթ ալույ վէ ֆաթ էյլէյին միւմիւն շէ ֆաա'թլերին զեքը Էյլէյիպ, իսեանընա ա'ֆվ խիւտատէն քերէմ լուծ ֆոււն տիլէյօրմուստէն: Մուխէս տուա վագթիւտէ, քէն ախնտէն էվվէլ վէ ֆաթ էյլէյին մուգատտտէսէլ րին վատ ու շէ ֆաա'թլերին Պարիէ տուույօր Է սէ, Համան պիղ նի՛չոււն զեքը իտիւպ տոււմայա լլամ: Զիրա պու նէպիլէր, Մուխէստէն 400 սէնէ էվվէլ վէ ֆաթ էյլէտիլէր: Թ'նորայ . ԺԵ . 13: Եւէյ . ԺԲ . 40: Վէ տախի Յուգա Մակալ քէ տէնիլէն իծիգատ գահրամանը մուհարրէպէ ճէնը էանաթընտա . վէ ֆաթ Երէմիա նէպի շէ ֆաա'թը իլէ . Համիւնի փէրիշան էյլէյիպ, շաղ ու խէնտան օլմա'տըմի: Բ Մա'իէ . ԺԵ . 11, 12, 13, 16, 17: Վէ ֆաթ էնպիա քէմիլէրին միււ ճիւզաթ շէ ֆաա'թը իլէ միւրտէ ճէնաղէյի դըլ յամ' օլուպ տիրիլմէտի մի: Դ Թադ . ԺԳ . 20 . 21: Վէ ֆաթ Հաղրէթի Տաուուտ խաթըրը իչին Հաղրէթի Պարի, Երուսաղէմ շէհրինի տիււ մանտէն Տըֆը իծմէտի մի: Եսայ . ԼԵ . 35 . 36: Եերհէլ քէ Էսիւուր աէյի'Է Դ: Վէ ֆաթ էյլէյին միւմին աղիլէրտէ շէ ֆաա'թ օլոււա մաղ տէյին միււհիւտիլէր, պու նիւմիւնիլէրէ ախեահ օլուուլէր: Վէ ինատիսէ միւսիր օլուպ իրատէթի իլէ իզլամ' օլմ'յան ճահիլէր . սաւ տըզլար միւմին ըուհարըն մուպարէք նիտալէրինտէն, աչինա տէյիլտիրլէր: Յայա, ԺԴ . 1 .

2 . 3 . 4 . 5 : ԺԵ : 3 . 4 : ԺԹ . 1 . 2 . 3 . 6 :
 Վէ Հագգ Թէալէ պէնի առէմի խալը իաիպ էարաթաը իսէ, հէր շէրըլէրտէն Տըֆա օլմա ի շին, միլայիքէ նասպ էյլէտի: Պէնի առէմտէն խայր ամէլլէր թէճէսիւղ վագթի Հալլնտէ էյլէր պուլոււմաղ իսէ . Պարի շէ ֆաա'թընա նա յիլ օլոււսոււն: Դու-ի . ԺԳ . 6 . 7 . 8 . 9 : Խաքի իւլամալարըն թէվարիլիթ թասիրլէր իլէ իքի օլ մաղը . իքի օլմանըն սէպիտի քի . պիրին իսեա նըն պիրի խայրըն քէթայ իծմէք կէրէք: Պու միւյէէրրիլէրին սահիհ օլոււմաթի . պու նիւ միւնէտէն խալաթ օլա պիրլըր: Մաս . ԺԸ . 10 : Վէ Հաղրէթի Մէտիհին իլը միւճիւզաթըն, միւ միւլէր սէվլէրինին Վալտաէ շէ ֆաա'թը իլէ էյլէտի: Յօհ . Բ . 4 . 5 : Վալտաէպիսի պոււսոււն ի շին թէքտիր էյլէտի տէյէն էպլէհի նաստանլէր . գապիլ տիր Մէվլանիյէ' նօսօս քիթապլէր թէն պիհաթլէրինտէն պի խապէր տիրլէր: Եւէյ . Ի . 12 : ԻԱ . 15 : ԴԷ . ԺԹ . 3 : Ի . 9 : Բ Օրէն . Ե . 16 : ԻԱ . 18 . 19 . 21 . 22 : Եերհէլէրէ պադ :
 Էյլէր Վալտաէ զեքը իլէ շէ ֆաա'թ իծմէսէ իտի . Էֆէնտիմիղ ապ ու մէյէ (Ղըուր 'ի գրիտ) թէպտիլ իծմէյէճէք իտի: Հէմ պաիտ պէշէնձի Զերհէնէ պադ : (Հատիրանէ իլէնաէ կաղրէ- Բէ Բուհէլ Գուսաս իԼուէ Իտի հէմ շէ ֆաա'թ . Ե-ԲԳ Եւա աօլուպ : Ինձիլէ Դու-խա Բէ ֆաիթին սէլուպ ալ ղու-ճուպ ինչուլապու- Թա'ալէա կասըլ օլու-նաճադ :)
 Հաղրէթի խապէ ճահթըլա շայիրտան օլա լլամ տէյէն քիմէսնէլէր . պէօյլէ խայրխահ ա մէլլէրէ մէյլ իծմէլ տիրլէր: Մաս . Ժ . 42 : Մարի . Թ . 40 .

Ո՛ր է հազրէթի ճառատուն շէֆաա՛թը յըլան .
Սողոմոն իպն մահ՛թումանու իմ՛ իլէ ճօշգուն օ-
լունտու : Սաղմ . ՀԱ . 1 : Գ թագ . Գ . 12 :

Ո՛ր է իսսը իւզէրինտէ սալլ օլան օղղու (խաչ-
եալ աւալաին) . Մաս . իի . 44 : Մարի . ժե . 27 :
Ղո-ի . իԳ . 39 : Շէֆաա՛թը Սուլթան վախ-
տէնին . կէօլիէ սէպէպինտէն , Սէմա մուլքինէ
վարիս օլունտու : Յօհ . ժԹ . 25 . 32 :

Ո՛ր է իսթիֆանտուն սէպէպի իլէ . գուրտ կի-
պի Սողոս ինճիլ վազճար օլուպ՛ գուզոյս տէօն-
տիւ : Գրթ . է . 59 : Ը . 3 : իԲ . 20 : Իհաֆ-
վէ Բիսիւլէրտէն չօգ գայրէթ կէօսթերիպ ա-
նըն վսզը . չար քէօնտէ չաւ օղունտու : Գրթ .
Թ . 15 . 20 : Բ Կրն . ժԱ . 23 . 24 . 25 . 26 :
Բ Տիմ . Գ . 6 . 7 . 8 :

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Պ Ա Պ

Պէրայի Կաթուղիէ Ռ-ղղաթաա Իբէլիէփղին էշ-
եալ ու մոգապուէս Բասվերլէրին , (պատկեր-
լէր) շէհաաեթի՛ Աղեղ Կեթապլէր իւէ
Կերեթար Կըր :

Պէնիմ սէնին Բապպի Ալլահըն . էտինմէյէ-
սին զսյրը ալլահ հուզուրոմաա . վէ իթմէյէ-
սին քէնտինէ զինհար թէշպիհինի : Եւէյ . Ի . 1-

Պո- էճիւէն աշնաշուր Կե , Մեվլանիէ Գոթլար
Բէշպիհինի բեաա օլոմոմոշաոթ . օլաթի՛ ինիգապը Ին-
լիսէլ էրիփղին էշեալ ու Բասվերլէրի էլին , Կեթան
Կայըլըր՛ը :

Էլ Ճէվապ :

Թիէֆսի . Պարինին պսւ իւք թէնպիհա-
թըն . իւշ թաղսիմ ու սէհիմ՛ օլմագ իւզըէ պու-
յուրտու :

Իվիլէլա պէնիմ ըուիմէ , Էախօտ պանա պէ-
տէլ սանա մէվլա օլմագ իւզըէ նասպ իթմէյէ-
սին . Եւէյ . 1Գ . 13 . 14 . 15 : Բ Օրին . Ե . 7 .
8 . 9 : Զ . 14 : Հասպէլ հիճապ Մէլայիքի Ֆէ-
րիլթէյէ պիլէ թէմէննա սէճտէսին էյլէլմէյէ-
սին : Յայա . ժԹ . 10 : իԲ . 8 . 9 : Ճիւմէնին

10, 11, 12 : Իմտի ազիզ էնպիանըն ինչաոր
օլան ահտընամէ սանտըղընըն , (ասպանակ ուխ-
տի) ալթուն քերուֆիմէր էօրնէկինէ նա-
զար իտէսին : Եւեյ . ԻԵ . 10 . 11 . 12 . 18 .
19 . 20 . 1 : ԼԷ . 1 : Բ Օրէն . Ժ . 3 : Իլան ու
րիվայէթէր պազի մէզպուրէրին . իսավի խրիւ
թիյանէրին Քիլիսէ Թասվիրէրին , իթիզաստ
ու քահիմիզէ մուխլիֆէթ աիօ տէրէր :

Իւ ճէվապ :

Իյեր անլերին պու քելիմաթլերի հազգ իսէ ,
նէպիլերին սէլլերի հազղէթի Մուսա . (Մուլէն)
քէֆարէթ ու քերուֆիմ հաշտընամէ սանտու-
ղընա (Տասպանակ ուխտի) նիլիւն գօյտու : Իթի-
զատ ու քահիսէ վէսֆէսէ օրմասըն տէյու . ա-
տալէթքեանի Մէվլա . քելիմաթըն պու ալթուն
քերուֆիմէր մասլէյնինտէն , Նէպիլէ սոյ իթ-
մէզմի իտի : Եւեյ . ԻԵ . 22 : ԻԹ . 42 . 43 : Լ .
7 . 36 : Ղևա . Ժ9 . 2 : Թուր . ԺԷ . 4 : Վէ
տախի Մէհրաթուլաս տէնիլէն հէյքէլ . (Սու-
ղոմնի ասճար) պինա օլտուղունտան պու կիւնէ
տէք , սէպէպի ալթուն քերուֆիմէր իլիւն .
փութիւննէ վասֆ օլունտու մու : Վէ պու եափ-
տուղին էլի թագտիս էյլէտիմ քի , պէնիմ ճէլ-
միմ (անի իմ) . վէ իւրէյիմ էպէտի պունասա օ
լաճապ : Գ Թափ . Թ . 3 : Պու հէյքէլին քէթպ
ու միւզէյէնլերին ալթուն քերուֆիմէզ ազիմ
վէ մուգատտէս աիօ . վէ իսթիմա իլէ նազար ի-
տէճէյիզ . ճիւնքի պաղէյէ կիրաթ , շէհատէթ
ճիլէյի պունտան տէ տէվլիրտէք , մանի ու մու-
քահիմ վաթ մի օլա :

Իյա' էյ ազիզ պաղէպանըն ինտանիլէթլիք
նիլանէսի օլտուր քի , աղասընըն մէհմանլերին
թէհի տէստ էօլլամպա , զիզա պու հէյքէլին քէ-
րուֆիմի վէ սայիր միւզէյէնլի ազիմ վէ ճօդ
տուր : Բիվայէթի Թահրիլ էյլէ քի իսթիմայի
նազար իտէլլիմ :

« Սէ քերուֆիմէրէ ալթուն էլէ եալաղլալու
պիւնիւն էլլէն քիլալլերինտէ , վէ ասիլի էն անիլէն
շէլէլէլէր էլէ քէլալ ու ճուլէլէն էյլէտի » : Գ
Թափ . 9 . 22—36 : Բ Մուս . Գ . 10 . 11 . 12 :
Թիլէֆտի . Չիւնքի պէօյլէ իմէրաթօր Մու-
ղոմնի պու հէյքէլին պինա վազթիւտէ , օլ
կիւնտէ պուլունան կիւլիա , վէլի իւլլաս քի-
մէսնէլէր տէ աճէպա նազար իթմէտիլէր մի :
Պու հէյքէլտէ մուզէյէն քերուֆիմէրին
քէթպ օլտուղու իլիւն , նիլիւն հազղէթի պա-
թի Սողոմնու Թէքաիլ իթմէտի : Հաշաթ էյ-
լէյէ , Սողոմնա պունուն իլիւն Թէքաիլ . զի-
րա պու հէյքէլ Թէքմիլ վազթիւտէ , Բաս-
պինին իհթիլամ ճէլալըն (Աստուծոյ փառքը)
պէնի ատէմ ճէլմինէ նազար օլունտու : Գ
Թափ . Ը . 10 : Բ Մուս . Ե . 13 , 14 : Է . 2 :
Սիւալ իլթիմասըն , եանի իլթէ էվլինիզ
լէրան գալլըր Մասի . ԻԳ . 38 Ինճի բիլալէն :
վէ պու րիվայէթի միւզէյէնլի քերուֆիմէր
իլիւն աղնամա , զիրա Սողոմնտան նիլէ սօնկ-
րա , պու հէյքէլ ֆազիլ ու շէրաֆէթտէ իտի :
Գ Թափ . ԺԹ . 14 , 15 : Եաս . 9 . 2 . 7 .

84-2013

8 : Բ Մնայ . 116 . 1—5 . Գրդ . Բ . 22—44 ;
 9 . 16—22 ; Գրդ . Գ . 5 , 6 : Նիհայեթ սու
 չեյթելն փերուշան վե ընտտ օլունմասը իր
 բանիլեր շահարըն փուլփերեթիլըլեր իլուն
 տիր . Երեթ . 110 . 22 . վե անկրին Պաղտատ
 շեհրինտեն խեյլաս օլուսլ թեքրարեն ինչա օ
 լունմասը սերաթուլահնն , Եզրաս վե Նեյեմի
 միւլերիլեր քլ թապինտեն աշինալեր օլասըն :

Ս է սու՝ Մառն . Իր . 38 Բնթ շերհն
 թեյփտը մանասը , Պարխեցիլերին քիւսպար
 ու փոտուլ տինսիզլեքերի իլին տենիլտի : Հէ՛՛
 1—39 շերհնե Գառար Գրալն էլը :

Ս է տախի էֆինտիլիդին սեմայե միրանճ
 (Երկինջ համբաունսլ) իթտիլտեն ճիւղի սոնկ
 բա , Յոյսեպոս Եհհուտի թեկարիլտի տեյօր
 քի , Տիտոս Ալսպիանոս Բոմալը սերասկեր տե
 թի իլեն , սու սեհրաթուլահ հանրալ քիւլ օլ
 աու , թեմեյնե սասրան չեփտի սիւրիլտի :

Ս է տախի աղլ պիլլոմ՝ թազրերիմիլ ,
 Եհհուտի թայֆեօնին , կերեք սու չեյթելն
 մինեվիլ ախրընտեք , թահրեր էյլեմեկե՛
 սուլնտոս նե հազգլմիլ օլաճազ : Հէման սի
 դիմ ընթալթ իլեն թահրերիմիլ ահտնամե սան
 աղըն : վե սեհրհա քերուֆիմին իւզրե զըլնա
 ճաղ :

Պիւնքի հազրեթի պարի կն իպլծիտա
 քեկալի աղլ ճէմաաթընա պիլ Բիլտե միա
 սե իլեյիպ թեհալիլեր պոյուրուլ : Ելեյ

Իլե . 1—40 : Ի9 . 1—37 : Իլ . 1—21 ;
 Գ . Թադ . Ս , Թ . 1 , 2 , 7 : Ս . Մնայ . ԻԹ .
 2 , 7 : Բ Մնայ . Ս . 1 , 3 : Բ . 5 , 6 :

Պու էքի ահարն ինչա օլունան մեյլանիլ
 Բիլտեյի կեյեճեք իսալիլե Բիլտեյերինե պիլ
 էօրնեքիտի : վե Բուհ է Լ Գուաս էվիլը ըհամի
 փեյլաճալերե ինհա էյլեյիպ , իսա լիլերե իսրեթ
 զըլլօր : Եբրա Բ . 5 . 6 . 7 . 8 : Չերհնե պադ :

Օ իրա Պօղոս աեյօր քի , (Ա . Եբ . Ժ .
 1 , 2 , Չերհերե) "Չիրա շերաաթըն կեյեճեք
 էյի նեանկերին քեհտի սուրեթի օլմալ իլե ,
 օլ հեր երլ միւտալմեթ իւզրե արլ օլու
 նան նեպիլեթիլերե Եանաշանլերի չեք քեամիլ
 իթմեկե գատիր տեյիլ տիր " :

Իյեր Բեիւլերտեն շեհատեթ իլթմաս
 էյլեյիպ , Եանի՝ իսալի Բիլտեյերին օլան թաս
 վերեր իլեն , ճեկալ էյլեյիպ սիվալ իթմեյլ
 քի , Բեիւլը վասիթաղ իլե հանկի քիթալ
 տե թահրեր վե թահայիլեր օլունմալ քի ,
 Խրիսթիյան Բիլտեյերինտե ահանամե սանաղ
 ղըն կերեք Տեյթե կմալն , քերուֆիմ՝ վե սա
 յըլ միւզեհեյեմեն , հաշաքի Բիլտեյի սու
 թարլ Ահարը ճեիտաալն թեհալիլեր սու
 լունա :

Ս է Մհարը ճեիտալին օլան թեհալիլաթ
 լերի քի , Էքի փուլփերեթիլեր իզրամ էյ
 լեյիպ Խրիսթիյան իթիգատընա տալթ օ
 լունմասը , Պօղոսուն վարդապետ հեթանոսայ

գըլնմասը : Գործ . ԺԸ . 6 : Ի . 21 : ԻՍ . 12 .
ԻԲ . 21 . Կո . շերհէրի Էսէիմ էյէէէսին :

Իմոն շէհատէթի Սզիզ քիթապլերին շէրՏ
Թազրիրլէրիմիզտէն իզլամ օլուս , գալմ ու
Քիլիսէմիզտէն նէ հագգ եէրտէ իխրաճ օլան
խապի պիրատերլէրիմիզ , Թասպիրի շիւսհէլէ-
րինտէն էմին օլուս , վէ պասպ ու սէմա միւլ-
բինէ իթթիֆագ իլէ վարիս օլալմ . Սմին :

Ի Ի Զ Ի Ի Ն Ճ Ի Ի Դ Ս Գ

4) Էրայի Ինէրաֆ ու Իգրար (խոստովանանք) . շէ-
հատէնի աշիզ սիմապ իլէ Ռսիտար գրար :

“Իգրար ու իթիրաֆ օլանաղմ սանա Էա
Բասպ , զերա հիյպէթլի սին վէ հէճասլու սէ-
սին իլէէրին , վէ ճանլմ զիյատէսի իլէ պիլտի” .
Սաղճ . ՃԼԸ . 13 . 14 :

Իլ ճէվապ :

Հազրէթի Տաւուտուն իգրար օլմասլնա
նագսզէն՝ անճագ քի եէք Բասպիւլ ալէմինէ
Թիրաֆ օլունանագ , վէ գայրիսինէ իգրար
(Էսանի խոստովանանք) օլմասլալմմը :

Քիլէֆուր . Պուկտան գաթիւնազար ան .

նաշլըր քի . իգրար օլունմագ վար իքի Թիւր-
լիւ . պիրիսի՝ Տէրունի՝ քի գալպինի անլն ի-
լէ անճագ Պարիէ տէրքեար իտէճէք տէրալն :

Իքինճիսի՝ պու խըզմաթա մուպաշիր օ-
լանլար (Կաթուղիկէ ուղղափառ) Քիլիսէլէ-
րին Բուհպան ու ալլամ փաթաղլեր : Հասէպի-
իւլ իգթիզա , Իֆէնստիմիզ Թարաֆընտան վէ-
քիլ , ու պիլլէրէ պիր սէպէպ տիրլէր . Մա .
Ժ . 40 : ԺԸ . 3 . Ղո-է . Թ . 48 : Ժ . 16 : Յօ .
ԺԲ . 44 : ԺԳ . 20 : Գաղա . Գ . 14 :

Վէ տախի պու խոստովանանք՝ սըրր ու
հիքմէթ տիր . զիրա Հագգ Թէրաֆընտէն՝ Քի-
լիսէ խատրմլարնաս Թէֆթիլ ու մէօՏԹան
պիր մանա տրր : Վէ Հագգ Թէաէ պիր զու-
լունա քէրէմ իտէճէք օլուրսա , էվլէլա սէպէ-
պինի խալպ էտեր . Մն . ԺԹ . 10 . 11 . 12 :
Գա . Գ . 6 : 9 . 14 : ԺԳ . 25 : Տօշիլ . ԺԲ .
14 : Յո-դիլ . Ը . 10 . 12 :

Վէ սէպէպի Պարիսին վէքիլ ու փաթաղլեր
միւթէրիֆ օլանլարը չէօզէրլէր ֆըսգ զէնճիրին-
տէն : Մա . ԺԸ . 18 :

Հասրըլ քէլամ՝ ֆըսզը ամմէ պիր զէնճիր
տիր ֆասըզը պէնտ էտէն . պու զէնճիրէ պէնտ
օլան քէնտի քէնտիսին չէօղէմէզ : “Ֆըսզըն
Թօգալէրի պէնի պէնտ իթտիլէր Էա Բէպսիմ” .
Սաղճ . ՃԺԸ . 61 :

Վէ Նաթան օլու չէօզմէկէ մէօՏԹան .
զիրա տէտի Գաւիթէ . Հագգ Թէաէ կէչիւ-

տի սէնտէն քըպ խէթապընր Բ. Թ. 4 . ԺԲ. 12 .

Ս է գանուն գայտէ ար . հաստէ թաւիպ քէնտի ճէսէտինէ իրան իտէմէզ , մէօճ-թաճ տըր պիր սէպէպ վէքիլէ : Ս. Տէճ . Ե . 23 :

Ս է գույույա տիւլէն քէնտի քէնտինէ չոգամազ : Երէճ . ԼԲ . 10 . 11 . 12 : Գանի . ԺԳ . 39 . 40 :

Իժովըր շէշմէսինտէն իթիրաֆ օլամայան էպլէճ քէլլմ ապսուզ շէշմէսինտէն քէնտի քէնտին տալպ իտիպ նապէտիտ օլուր : Մաս . ԻԵ . 3 . 4 . 5 : Գործ . Ս . 18 :

Թէքրարէն ազիզ քիթապ թէֆթիլինէ պաշայսճաղըզ թէնսիլճի Լֆէնտիմիզ իւզըն : Եսայ . Բ . 20 : ԼԳ . 16 : Դ . 29 . 29 : Յօն . Ե . 39 : Չիւնքի մէօճթաճըզ ապու քէվաէր ինճիլէ , սյարինին լուծֆույլան միւնթազիլիմ ալուլմաղէ շէհատէթի Ինճիլին :

“() Ը զէմն Երոսաղէճ վէ պիւթիւն Եէհոստիւնն հէճ Եօրասնըն հէթ էթրաֆէրի օնա շըԲըզ (Յօհանէս Մկրտիչէ) Կիւնակ ու Իսէանլէրին էթիրաֆ ու ԻԲրար էպիպ , Եօրասն նէհրէնաթ լաֆիլիզ օլուր շար էպի : Մաս . Գ . 6 : Մար . Ս . 5 . 6 : Դ . 3 . 3 : Չէրհլէրիլէ :

Թէֆուր : Յօհանէս Մկրտիչին իլը վազը թէօվլէի իսթիղֆար օլուպ . վէ ճէմաաթըն իսէանըն մուզիրը ու իթիրաֆ էյլէր իտի Պունա նազարէն Ուղղափառ Քիլիսէլէրին Բաճիպ ու Փափաղէրին վազթի իղրարտէ քէնտի գալմ :

Էրինն օրուճ փէրճիլ վէ տուալէր ապալխալու լուծիւն ու (Սորբ կարապէս էմալէ) նասիհաթ իտէրլէր : “Սճնա պոճնա ճին շըԲմալ , Ելլաի օրոճ Ժէրիլ վէ ուալէր Ելէ : Մաս . ԺԵ . 20 : Մարհ . Թ . 28 : Դ . 43 : “Օ նէ Գասար պէնտին իղլէլիլիպ սէֆա սէրաթ էսէ , Եսայ . օ Գասար Եսայ վէրին” : Յոյս ժԲ . 7 :

Ս է աթիլ ու հազգ հէր պիրինէ թէսէլ լալէր սունուպ վէ տախի իուսումլէթլէրինէ ալիեաճ օլուպ միւսալէճէյէ գայրէթ սրազըւլար : “Երանի խաղաղարապ զի նոյս որդի : Սասուճոյ Կոչէպիլին” : Մաս . Ե . 9 :

Ս է միւզիրը ու իթիրաֆտէ կիլիլի օղլույու (Գորոսիւն) թէֆթիլլէ աննայլպ՝ Հազգ սաճիպինէ Եթիրինի էտա իթտիրէր : Ելէն . ԻԲ . 1 . 2 :

Լաքին պու Էսնատէ նէֆսինէ մայիլ վէ տիւնեայէ մէշղուլ քիլմանէլէր . մուզարըար իթմէք իլին Ուղղափառ Քիլիսէյէ (խասուլա նոսթիւն) իղրարընա , խաստէթէն իլան իտիպ տէմիլլէր . կանոն կապար . Տղ . 1847 . Երէս . 336 : Եյլէր փայէյի Բէսիւլ շիմալըր Բուհպան ու փափաղէրտէ օլմուշ օլա . կեօյա պէնի ալտէմին ֆըպզ զէնճիրինտէն շէօղլուլմէսինի . օլարի շէօղլուլմէյիլէր նարի սաղէրէմը (ԳԺԻԿ) կիտէճէքլէր :

Իքինճիսի . շիմալըր փափաղար Բէսիւլլէր կիպի ազիլ միմիլլէր միքի . ֆըպզ զէնճիրինտէն

էօզսիւնէր պէնի ասու մի :

Օ ավանըր Կաթուղիկէ Ուղղափառ Քիլի- սէլէրին Բուհպան ու արևի փափաղարա աիւ ու զատըպ կէօմըի քծիյէ պէտէլ , Ֆիքը ու զիբրէ կէլմէյէնի մէվատի նիսնատի իլ : տիւմէնի սու իչինսէ միմէմիւլէր . զէ քէնտիւնիւքիլէրի եկլի ու շիբքէստ տիր :

Ս է իւչիւնճի խաղթիյէթլէրի քի , միւ- սպատթ Բէտիւլի փայէլէրինէ հիսստար իսէլէր , օանլէր կիւպի միւնճիլաթ իւլէմէլն տիրէր :

Իւ ճէլ :

Պու տախի զիբը օլան միսիլի՝ իսսի վար ճիսմի եօզ . աղըղարընըն թէրազիլէրի եօզ ա՝ հա տէսիւնէր հա իլան իթսիւնէր : Խնտի պէօյլէ միւնճէտէլէրիլէ , իթիգատ խրիսթ իսնիլըր երգ մաղըզ օկէսիր : Աէօյա քէնտիլէրի Քրիստոսուն սյանտէրասի ալթընտէ . նէ աճլ յիս իսլիս դոյ- րէթիսի կիւտէրլէր էտավէթ պրապմաղըլս Քը- ըրիստոսուն մահճուպ դուզուլարը պէյիսնտէ :

Իլթիսաս իտէնէ խոստովանանք զէ ապաշ խտրանք սէմանըն անահատարը տըր : Մա . Գ . 6 : 8 : Մաբի . Ս . 5 : Ղալ . Գ . 3 . 10 . 11 . ԺԳ . 5 : Գաբ . ԺԹ . 18 :

Իճէպ օլմայաքի թէօպլէյի իզրար նէ թա- սիլը օլունուր , անըն իչնո նիյազ իտէրիմ հի- ճապպէնտ պէնտէնիզ քի՝ քէրէմ պույուրատըզ

միւլքիւլիմի Խնճիլ իլէ հալ էյլէյին թասըրիւ իթմէկէ :

Ս է պոնուս սէօյլէյիւ էօթլէրի (Բէտիւլէրէ) տէրի . Սլէն Բոհէլ Գապուս . քիմէլէրին իսէտ- լէրիս ալ Քօրսանըլ՝ ալ Քօնա , զէ քիմէրին ալ Ք է- տէրսէնիլ՝ ալ Ք օլուսա , : Յոհ . Ի . 22 . 23 :

Իմէթսիբ . Ի Ֆէնտիմիզին սյու թէնսպիհա- թընտան կիւղէլ թապիրճէզ ազիզ քիթապ ի- լէ իւլ մանալար կէօրիւնիւյօր , էանի՝

Իւլլէլա՝ Բուհէլ Գուսուս (Հոգի սօրբ) Բէ- սիւլըրէ լութ էյլէյիս (Գաբ . Բ . . 3 . 4 . Ին- ճիլի թայֆէլէրէ վազ օլունուպ , (Մա . ԻԲ . 10) : տախի իզլամ՝ օլմայանլէրի , պարիսին զէ պէնի աստէմ մապէյիսնտէ կէօմըիքըն , (էանի՝ Հէրէրէնո) տէսիլճէք իտի : Մա . ԺԲ . 17 : Հը- սոս . ԺԶ . 17 : Ս . կրիւ . Ե . 9 : Բ . Թէսու . Գ . 6 . 14 : Բ . Յոհ . Բ . 10 : Երիչէրէ դատ : Իքիսճիսի՝ վազթի իզրար իթիլրաֆիսիլտէ հան- կը ֆըսդա ալթ իլէ մաղֆիրէթ իտէճէքսիսիլ . զիրա Բուհէլ Գուսուս իլին օլան (Հայդոյո-Բէ-ն) իսիլուխալ ալթ իտէմէյէճէքսիսիլ : Մա . ԺԲ . 31 : Մաբի . Գ . 28 : Ղալ . ԺԲ . 10 : Չիւնըր Պարիսին ալթ իթմէյէճէյինի սիլէրէ տէր- քեար օլմասի իլին , զէմին ու սէմասըն մապէյ- նիստէ պաղըր օլանը՝ պաղըր , օլմայանլէրի զէօղէօմիլ : Մա . ԺԶ . 19 : ԺԷ . 18 : Իւչիւնճիւսիւ՝ հէր նէ դատար սյու վոյէյի սիլ- լէրէ ասան էյլէտիմ իտէտէ , Մա . Ժ . 1 . 2 :

Մարտի . Գ . 14 . 15 : Զ . 7 : Ղ . 1 : Զ . 13 : Թ . 1 :
" Եւ յեր սիզկեր ի թ ի քար լըզ ի լէ (աճարսասանոս
քէսք) ազրանդարընը ի սեանդնը ի թ մէզսեհա
ալիք սեմա Փէտերիս սիզէ ալիք ի թ մէ յէ ճէ
տիր : Մատ . ԺԲ . 35 : Մարտի . ԺԱ . 26 : Ղ . 1 :
ԺԵ . 4 :

Ա է եօգարտէ թաճերի էյլէտի յիմիզ՝ ան
լերին (Աննն հասարոյ) իլան քի թ ապլերինտէ
քէ թ ա էյլէտի տէմիլընը եանի . Եփէնտիմիզ
տէն ինչա օլունան փայէ (քաճանայական
կարգ) էէք անճազ քի ճէվարիիւնընը իտի , ան
լեր վէֆաթ ի թ մէ յիէ փայէ տէ մաճվ օլու
նուպ , շիմտիբի բուճպան ու փափազներին կիօ
յա պու փայէտէն ճիստէլրի եօգ տուր :

Իւ ճէվապ :

Եյ պէնիմ իլճ ու իտիլիլիմ՝ անլերին քէաֆ
Ֆէ իլան տետրալիլերի աճիզ քի թ ապլերէ մու
ալիքը օլամայիւպ . ֆատ ու զէմիլերտէն մատէ
պիր թէֆտիր պուրանատրդ : Զիրա Պարիտէն
լուճֆ պէնի առէմէ առան օլմայընճէ , ազիզ
քի թ ապ թ ապիր թէֆտիրինէ աիեաճ օլուն
մազ : Ս . Կրքիւ . Բ . 11 . 13 , ԺԲ . 8 . 9 . 29 .
30 : Եէն . Գ . 7 . 8 : Կրք . Ս . 27 :

Խիւտանըն ինայէ թ լուճֆ իտլան , միւշ
քիւլիմիցի ճալ՝ վէ աճիզ քի թ ապլեր թէֆտիր
թ ապիրերին քէ թ ա իտէլիմ :

" Ա է սիզէ սճարապընճ պիւլիան իլատիւէ

բէրէ կէտէլիւնիւն էօյրէտերէ . վէ իլիէ պէն սիզէն
էլէ իճ տիւնիւնըն սօնուսապ : Մատ . ԻԲ . 20 շէր
հիւն՝ տիգաթ էյլէ :

Թէֆտիր . Եփէնտիմիզին պո . թէնպիճի
իւզրէ , Բէսիւլէր տիւնեանըն սօնուսատէք վէ
ֆաթ ի թ մէ մէլի իտիլեր : Խմտի անլերին թէֆ
տիր ֆէ թ վասընճազնազար օլունույր , քի ճազ
րէ թ Մէտիճ ճէվարիիւնընըն վէֆաթ իտէ
ճէլերին կէօյա տէրք իտէմէյուպ , պիզկեր տա
խի շէօյլէ աննամայընը քի , տիւնեանըն սօնու
տէնմէք Բէսիւլերին վէֆաթը ի թ մ ալիլը մը
պիլիպ , վէ ճուտան սօնրա Ինճիլ վաճը ճաճէ թ
օլմամայը : Հասըլը քէլամ պէօյլէ թ ապիրեր
նէլէ իսալի իրիս թ իյանլերէ պիր թէօքէզ օ
լուպ . նէ քէնտիլեր վէ նէ սայրըլարընը պապ
ու սէմայէ վարիա օլմամարնա միւճիպ վէ պիր
տէլալէ թ տիր : Մատ . ԻԳ . 14 :

Ա է տալի անլերին թ ապիրերինէ նազա
րէն , Մովսէս վէ Աճարօն վէֆաթ ի յէտիլեր ի
սէ , աճէպա իպրանի միլլէ թ ինտէն վաճ կերէք
մէվանիյէ ճէր պիր իրզմաթլեր մաճվ վէ մայ
նա օլունուս : Հաշաքի օլմուշ օլունա : Ելէն .
ԻԲ . 41 : Խ . 13 : Ղէա . Բ . 7 . 8 : Թատոյ .
Ի . 25 . 26 :

Մովսէսին վէֆաթընտան սօնրա , Բէ
սիւլեր կիւնիւնէսէք շէլիլտանլրի օլուպ , Ի
լաճիյէ ճէր պիր զանուկերի թ ապիլերինէ
էօյրէտիպ վաճ իտերէր իտի : Գործ . ԺԳ .

15 . 16 . Վէ Ահարոն վեֆաթ օլուպ առֆն օլուուգտան սօնրա , քէնտինէ վարիս ու ին . հա օլուենան քահանայապետական իշխանու նութիւն սոզուլուպ առֆն օլուենտու մու : Գիւրա հազրէթի Մովսէս իսն Ահարոնու մահ . Թուսու էլիազարէ քահանայական հէր պիր ճամէլէրճէղ (հասրէրչի) Թագաիս ու նասոյ էյլէյիպ , փէտէրանի հիստէ մերաօրնս նայիլ էյլէտի . Եւէյ . Խ . 13 : Թուոյ . Իւ . 10 :

Վէ տախի էֆէնտիմիզին պու (Պար . Ի՛ . 20 ինճի) Թէնպիհաթի սահիհ Թէֆսիլին Պօշա զէբր էյլէյիպ , Տիտոս շայիրասնընա ի քիտէն պիրէ Թէնպիհիւր էյլէյիպ , “ Հէր քիմ’ պու փայէյէ լըյըզ իսէ , նայիլ դայրէթի տիրիզ իթմէյէտին , տէյէրէք . սէսի կիրիտէ պրազտրմ քի էքօիք օլան շէյլէրի Թէքմիլ իտէսին . վէ պէնիմ’ սանա սմարաաղղանս կէօրէ Երէյլէր (էանի ինճիլ վագճըաբը) Թային իտէտին” : Տի . Ս . 5 . Երհիւէ պօփ :

Վէ Թէքրար անլէրին պիր սէքթէ Թապիրէրի քի . Յակոբ առյօր քի , (Յակոբ . Ե . 16) : “ Հէր քէսին պիրի պիրի իւէ զուհր ի տէս իսենան , անճաք քի պիրի պիրիմիզէ իզրար օլմալըլ ” : Եիմտի կինէ անլէրին զալիֆ Թապիրլէրին չիքքէստ ու կէրի օլուու զուսու տէքրէար օլուու ա :

Չիւնքի Բէսիւլ առյօր քի , (14 ինճի Երհիւէ) . “ Լիսիզաէ պիրիսիլ հասթալանաս

Քիլիսէտէն զերիցուս . Էանի’ (խարճ վէ տահասայ) չաղըրըն ” : Վէ օնպէշինճի Եերհտէ հասթանըն իսենանս աֆլ օլունաճաղընը , տէրքէար էյլէյօր : Վէ օնալընճը Եերհիւ Թէնպիհի տի , պիրիպիրիսիէ էքրար օլուպ պիրիպիրիսիէ էլէնուս էյլէյի . Բարի՛ շէֆա պուլասընըն առիւ սարըլըն պուսսը լօփ գուլլէլէլ տիր ” : Յակոբ . Ե . 14 . 15 . 16 :

Թէֆէր . Բէսիւլուս պիրիպիրիսիզէ էգրար օլուս Թէնպիհաթի , հազիզէթ իւզրէ օղրուլուզ (գողուլիւս) քէյֆիլէթի պիսէհազգ հազգ սէհապինէ էտա էյլէմէք :

Օիքա Լնպիանըն Թէնպիհի քի պիր գոյունս’ տէօրթ էճիրին , պիր էօքիզէ պէշ էճիրին օղրու քիմէսնէ էտա իտէճէք : Եւէյ . Իֆ . 1 . 2 :

(լաքի օղրուլուզ էյլէյէն նաստան , նօստանս պի խապերլըք իւէ էյլէտի , վէ տախի հազգ սէհապի քէնտի զալիլնտան վէ Քիլիսէսինտէն իխրաճ վէ պիր մէճհուլ քիմէսնէ օլաս , իճթիլապ ու իհթիրաղընտան էտա իտէպիլըր մի : Բէսիւլուս տէտիյի կիպի , Քիլիսէ խաարմընը չաղըրմազէ միսթաճըզ , չիւնքի հազգ սէհապինին սուլուլա իմքէանըն պուլուպ , իրչաաղըրս էտա իթտիրի :

“ Լիլ ու սարըլըն պուսսը լօփ գուլլէլէլ տիր ” :

Թէֆէր . Իթիրաֆ օլան քիմէսնէ Ալ-

մնն (Տոփփ) միսկծծիմ' հմնալի (Գործ . Բ . 24 :)
 Բիճալեր էլէլիսայ ըսմարար քի : Մանասիր
 վէ Գիլիսի ասիլ զասիաղերէ կիւննահմնին կծ-
 ըն գաղարարն մէկատէն իւզերիմէ կէլէլիսայ
 ափլէնա նայիլ , վէ մէրհամէթ լուծփ շիփա
 սի բուհուամ ասան օլունսուն : Բէսիւլին ան-
 աիլի կիսի սատղըն սոււար զուլլէթիլ օ-
 լուպ , վէ սայիմ մէօճթածըզ Մանասթիր վէ
 Բիլիսի խատըմըրնա թէնայիճ ինէլէքքիւր
 իթմէքլը իլէ սուալեր իթսիլեր : Վէ պու
 Բէսիւլին հէմ տախի 17 ինծի . 18 ինծի շէրհ-
 լերէ ան մէյլ էախայ , թէփթիլ ահալերին
 գուսուր էյլէմէ : Խմնի քէթայ գուլունուզուն
 սայը վէ գայրէթի պու օլոյօր քի , սրաղի Բի-
 լիսէլերմիլանէն իխրամ' պիգատէր քէլիմթ-
 լերինստէն սօվույուպ , բահի քէսերլերէ օլրա-
 լուպ իթիգասարմըզա խալէլ օլմարն :

Տ Է Օ Ր Տ Ի Խ Ն Ճ Ի Խ Պ Ա Պ

Պէրայի կաթողիկէ Բիւլեռէլերիփշին Նէսիէլէ
 շէրիփ (Սորբ պարարափ) , վէ Հաղարթուլիւն
 Գոյաթիւսիւն , օլան լապիլեր . շէհարէ-
 Բի Սուլի Բիւլապլերիլէ լապիլերին
 Լապիլեր վէ իւն օլունսուն :

Փէն իմար :

Չիւն եօփարէ րեփշիտի ի' Նէսիէլէ

Գոյարնըն , վէ հէարայէ վէ պիւլիւն Էանմալեր վէ
 Էսէան Գոյարնիլերի , վէ անլերէ իրլու (Տանոյ)
 օլմարն ի , անլեր նօմա Ռաճիպիմալ սոնո-
 լուր : Օլ պէման րեպի : Էէլիյօրաճ Էա թէպպի , ի
 սէնին ճոյարնըն Էալիճ . Էլէլիլիտի պօլար սօն-
 բալիտ սապիլ Էալեր : Վէ ճոյարիլէ Յիսոս Բիլիս-
 րոսոն պիլ Էլերիլ (գուրպան) սոնոլմասը վա-
 սէնսարլա ճոյարիլէսիլիլիլ : Նէրա . Ժ . 8
 9 . 10 :

Թէփար : Պօլտուն Էօզարրա օլան ա-
 զիլ քիթայ շէրհլերին , նէպիլեր վասէթա-
 սըլա խարանի թայփէնին սունսուզարը փէլ-
 քէլ գուրպանլեր իլին ալր : Վէ անլերին սուն-
 սուզարը պու փէլքէլլերի , հաղրէթի Պարի
 գապուլ իթմէլիսայ իրլատ օլունսոյօր : Սաղ .
 Խթ . 10 . 11 . 13 : Ծ . 18 :

Օլրա պու թայփէնին էթալիլերին
 զուլիլերիլթիլ վէ թամա իլէ զիւնըն .
 վէ սայր խտանէ միւլթիլա օլմա էրի իլին .
 Ստալէթեանի Մէվա , նէսիքէթլերի ըէտա-
 խտիյօր : Եսայ . Ա . 11 : Երէմ . 9 . 20 : Սճճ .
 Ե . 21 . 22 : Վէ սէն Էա օլույան Պարի
 պիլ պէնս օլուպ ամէլինէ նիլամ' առալէթին
 գապուլ իթալիլիլ . վէ սօնրա սուալեր փէլ-
 քէլինի խիսայի սունսոյրմուսուն . էյեր
 ֆօտուլուպ գարիլ վէ թամա . վէ Էախօտ
 սայր մէրրուհուլարա մէլլուլ օլուպ . թիլօվ

պէ իսթիղֆարէ մէյլ իթմազմն , սունուլու
նազ տուա փեշքէշէրին նաֆիլէ տիր : Մար .
Է . 23 . 24 . 25 : Ղուի . ԺԵ . 56 . 57 :

“ Այ գարնատաշէրեմ , սիրը քիմէսնէ իթլ
գատրմ վար տէսէ քի ամշլէրի օլմազսա ,
Էալընըզ իթիգատտէն նէ ֆայիտէ օլուր օնա :
Էալընըզ իթիգատ անի խելաս իթմէկէ գա
տիր տէյիլ տիր ” : Յուի . Բ . 14 րէն 26 Շէր
հիէ ֆարար :

Ա է պու իայրանիլէրին հէյվանիյէ բա
տէթ գուրպան փեշքէշէրինտէն մատէ , (Թուոյ
ԻԸ . 1 . 2 . 3 :) Սայըր սունուղէրին Ագա
մանան կիւնաս իշին (Սիլէնսիան Ռշայ) . Մն .
Գ . 17 : Հուի . Ե . 12 . 13 : Ը . 20) : Մէվ
լանիյէ սունուլան նէսիքէթլէր քէֆարէթ ու
մաղֆիրէթ իտէմէտի :

Ա է հազրէթի Տաուու իտէմէտիյինի
Բուհէլ Գուտսուլա աննայրու իլան իյէյօր :
Սար . ԼԹ . 6 . 7 . 8 :

Ա է իլմու նէսիյէ մուայեէն օլուպ , ազիզ
լէրտէն ազիզի խաչ իւզէրինէ նէսիքէթի գուր
պան օլտուգտան սօնրա , էսքի գալիլտէ օլան
հէյվան ու փեշքէշէր մահվ կէօսթէրիյօր :
Վան . Թ . 27 :

Անլէր նօժօս Թիւթիպիւնէ սունուլուր :

Թիւթիւր . Վէ պու Սկզբնական տէսիլէն
իլը փէտէրիմիզին իտէանընա , վէ պէնի ատէ

մին բատէթի իլէ իշլէնէն Ֆրսգընա , վէ տա
խի հէր քէշին ահար իլէ սունուլաճագ գուր
պանուրըն , պէնի ատէմ իգթիտարընա պաղլը
օլուպ , գուշ , քէշի , զօյուս , էօքիւզ , թէնսիհի
Մուսա քիթապլէրինտէն աշինալէր օլունուր
ուտու : Ելէյ . Ղու . Թուոյ . Բ Օրէն : Պար :

“ (Օլ զէմն Թէրէ Էլէյօրնաճ , էա՛ Ռէպի , *
տէնի Թարարէն Էպէիմ) ”

Թիւթիւր . Վէ հազրէթի Մէսիհ փէտէր
գօյնուտա օլմաղ իլէ . Յօհ . Ս : 18 : Ժ . 29 , 30 :
ԺԳ . 10 . 11 : Աթաուլահն իրշատ օլմատը
ղն . վէ հայվան ու նէսիքէթ իլէ ավֆ օլմու
մայաճաղըն պէյան իտէյօր :

Ա է իգրար էյլէյիպ տէյօր քի . Պէն սէ
մատէն նիւզիւլ էյլէյէրէք , գօշ կիլի գուր
պան օլուպ , տիւնեա Ֆրսգընը ավֆ իտիպ գալ
արըրըմ : Մնրոյ . Իգ . 13 : Եոյ . ՄԳ . 7 . 11
12 : Յայր . Ե . 6 :

Չիւնքի քէաֆֆի նէպիլէրին իպթիլա
լէր իլէ շէհիտ օլունմալէրի օլմուշ . վէ տախի
տիւնեանըն խալզ օլուպ Մէսիհտէք սունու
լան գուրպան փեշքէշէրին . Փէտէրուլահի իր
շատ էյլէյիպ , տիւնեա Ֆրսգընըն ավֆ օլուպ
մաղֆիրէթէ միւմբիւն օլամատը : Մնճագ քի
Լֆէնտիմիզ խաչ իւզէրինտէ սալարլա գուր
պան օլուպ . ազիլէրտէն ազիզ խունի իլէ
(արթաֆէն) , տիւնեա Ֆրսգընա ավֆ իլէ մաղ
ֆիրէթ օլունուտու : Ա . կրի . Ժ . 3 : Գար .

Ա. 4 : Եբր․ Ա. 3 : Բ. 17, 18 : Թ. 28 : Ա ՊԵ․ Բ. 24 : Պ. 18 : Ա. Յօհ. Բ. 7 : Պ. 10 : Յայտ. Ա. 5 :

“ Լ՛վելքի՛ն պօղար սօնրասի՛ն սապի՛ն իրեր . :
Թ՛եՔտեր . Լ՛քքի գավիլտէքի հայվան նէ- սիքէթ գուրպանէրի մահլ իյէյիպ , եհնի թանզիմաթըն սապիթ իտէյօր : Մաս . ԻԶ . 26 : Մարհ . ԺՊ . 22, 23 : Ղուհ . ԻԲ . 19 . 20 :

“ Ա ՛ է հո-րաս իւէ Յեռուս Բրիստոսոսն ճէ- «եդիին պիբ Կերբէ սո-նու-ճասի վասիԼասիյա հո- Գասրէսլէնիշիւ .” :

Թ՛եՔտեր . Լ՛քքնատիմիզին ազիզէրտէն ա- զիզ խունի իւէ (արեամբն) մուգատտէպէնտիք- տէն սօնրա . նէսիքէթի հէյվան գուրպանիւ- րին սունմաղէ հաճէթ գալը՛ր մը : Վէ պիզիմ կաթուղիկէ Բիլիսէլէրիմիզտէ հէր կիւնքի օ- լունան Մուրբ պատարագ խորհուրդունու , Է- ֆէնատիմիզին վէֆաթ յիշատակութիւնու զիքը իթմէք իւէ . (Ղուհ . ԻԲ . 19 .) Պաղըլարըն՝ րահի չէչիմէրինէ իրշատ օլունամայրայ . պիզ- լերէ իֆթիբալէր լաղէպի իւէ , Էքքի գավլ իւզ- րէ , հայվան ու գուրպանէր աննայրայ , իլան վէ ֆաալըա թահրիլէրին , պունտան սօնրա կերի ալընլար :

Ղիճէ քի թահրիբ էյլէտիք , հազրէթի Տաուտուն , կերէք սայրբ եհնպիալէրին , վէ Պօ- ղտուն զիքը էթտիքէրի գուրպանէր , Ա- հարնտան տէսթի սրայթընըն Ղե իլիլը

սունտուպլէրին՝ հայվանէր իլին տիր . Եբր․ Ժ . 4 . Եերհինէ պատ :

Ա ՛ է պիզիմ շիմտիքի սունուլան Մուրբ պա- տարագ խորհուրդըլարըն , Մէսիհին վէֆաթընը զիքը էյլէյերէք . թէէքքիւր տուալէր իւէ Փէ- տերուլահի իրշատ էյլէմէք գայրէթիմիզ ի- լէ , անտէն րահմ ու քէրէմէր տիլէյիպ՝ սէմա միւլքիւնէ արղու իթմէքտէյիզ . “ Զիրա տա- յըմ պու նանը (հայ) էքլ , վէ գատէհինի նուշ (ըմպէլ) իթմէնիզտէ , Մէսիհին վէֆաթընը զիքը էյլէյին : Ա. Կրնի . ԺԱ . 22 :

Լ՛ք իպթիտա պու Մուրբ պատարագ խոր- հուրդուն վասֆընը , տէստի Պօղտա ըլա Հա- մա Բիլիսէսինտէ իճրա օլունտուգտան սօն- րա , սայրբ խրիսթիյան Բիլիսէլէրինէ թան- զիմ օլունտու : “ Զի էս ընիալայ ՚ի Տեա-նէ , ղըր Է չէն ասանդէյի .” : Ա. Կրն . ԺԱ . 23 :

Լ՛ասըլ հիճապ էյլէմէտէն իլան էյլէ- յիպ՝ կանն հա-ասոյ տէնիլէն քիթապտէ , Էա- նի՛ Մուրբ պատարագ վագթի հայլնտէ , Տա- ճարտա օլան գատէհին (Միհ) նան ու մէյ , (հայ և գի՛ն) խորհուրդուն հանկի էննասըն- տա Գոյադիտու-Լի-ն Էանի . Մէսիանըն ճիսմ ու ճէսէտինէ թէպտիլ օլույօր . (կէօյա Հայր եբնաս-որ տա մը . Էախօտ , Հոգի Աստուծոյ տա մը .) պիզէր կէլիպ չէչմիլէ նազար էյլէտէք :

Լ՛ւ ճէվապ :

Երեսն անգամ անհաղթ ի թիզատուր լուր
 լարն տերքեար օլտու ա : Էյեր անլերին խալ
 թիյեթլերի կիաի . պէյաղի նան ու մէյ օլուն
 սա , նիչին Առաքեալ տէյօր քի , “ Եէօլէ հեր
 քիմ լայրօ օլմայարագտան պու նանի վէ պու
 մէյի նուշ վէ էքլ (Կ-ԿԵԼ և ԸԴԿԵԼ) իտէր սէ ,
 Բապարն ճէսէտ ու խունինէ սուչու օլուր :
 Իմտի ասէմ քէնտինի սընասըն , վէ պէօլէ պու
 նան ու դատէհտէն նուշ էյլէսին : Զիրա լա
 յրօ օլմայարագտան էքլ վէ նուշ իտէն , Բապ
 պըն ճէսէտին ֆէրօ իտէմէտիյինտէն , քէն
 տինէ էղապ էքլ վէ նուշ իտէր ” : Ա . Արնի .
 ԺԱ . 27 . 28 :

Թեֆտի . Էքի նօմօ պասէքինէ եաղ
 լաչալմ տէյէն քիմէսնէլեր . էյեր սիւննէթ
 սիզ իսէ , էքլ ու սունմաղէ միւմֆիւն տէյիլ
 իտի : Եւնյ . ԺԲ . 43 . 48 :

Վէ հազրէթի Մէսիհին ճիւմ ու ճէսէ
 տինէ ֆըսղար ըլա եանաչանլար նէ գատար
 պուլունուր . վէ իչլերի զուլուլա տօլու , վէ
 կէճնակէճն մէքրուհլուգլերէ մէշղուլ օլուպ
 զահիրէլերին փաք (Մաա . ԻԳ . 24 . 25 . 26 .
 27 . 28 .) կէօթ էրիպ էքլ իտէնլեր . Քրիս
 տոսուն սիւրիւսիւնէ գաթըլմազ ճահարնտա
 իքէն . էյ վահ իպլիս սիւրիւսիւնէ միւրուր էյլէ
 յիպ , Բապարն զազապընա նայիլ օլույօրլար :

Թապըն ճէսէտին Գէրօ Իմէտիյինտէն քէսինէ
 էղապ էքլ վէ նուշ իտէր :

Թեֆտի . Վէ էքի գալիլտէ աղիզէրտէն
 աղիլ տէնիլէն միւպարէք նան ու էքմէյի . քեա
 հինլերտէն (Ի . Քահանայից) մատէ . Թագտիս օ
 լան քիմէսնէլեր էքլ իթմէյէ ըուխսաթլերի
 վայրար : ՂԵ-Կ . Ը . 31 : Ա . Թադ . ԻԱ . 4 . 5 .
 6 : Մաա . ԺԲ . 3 . 4 : Մարէ . Բ . 26 . 27 : ՂԵ-Կ .
 Զ . 3 . 4 : Վէ հազրէթի Մէվլա Թիւրի Սինա
 էքի նօմօս ասան վագթիտէ . պէնի Խարայէլ
 լիլերէ , փաքըլղէ տէվամ իթտիրիպ հիւզուրի
 շերիֆէ տալէթ էյլէտի : Ճէսէթ փաքըլղինէ
 իղլամ օլմայան քիմէսնէլերէ , օգ վէ Թաչլեր ի
 լէ գաթլ օլունմազ պույուրտի : Եւնյ . ԺԹ .
 13 . 14 , 15 :

Էքիստիմիզին աղիզէրտէն շերիֆի աղիզ
 ճէսէտին . հեր նէ գատար պիզլերէ լութֆ
 էյլէտի իսէ տէ , նէ գատար միւհթաճըլ Թաս
 տիգ իլէ փաք օլունմաղէ , վէ փաքըլղէ իղլամ
 օլմայուպ , քէնտի ճէսէտին էքլ իտէնլեր ,
 հուզուրի մահշէրտէ հազրէթի Մէսիհտէն օգ
 լանրպ , հէմ նարի սագէք չուգուրունա գայտի
 պէնտ օլաճաղլար : Կէմաթի . 28 Ինձի վէ 29 Կն
 ճոա Երհլէրէ Կէ պադ :

Չիւնքի ֆէրիլթէ փաքըլղի գատեր Թաս
 տիգէ մէօհթաճըլ , զիրա պիր նիֆուս նօմօս
 Թանգիմաթընա պու գատեր . փաքըլղէ էմր օ
 լունտու իսէ , քէնտի ճիւմ ու խունինի էքլ ու
 նուշ օլմաղէ , նէ գատար Թաստիգ ու փաք օլ
 մազ : վէ քէնտի ճիւմ ու ճէսէտի տէյիլ

տիր . անձագ քի զիքը իջին սելյաղի նան ու
 մէյտիր տէյէն , ճէհիլէր , Պօղոսուն պու շէրհ-
 լէրինտէն իզլամ օլունլար : Ա . կրքի . ժԱ . 27 ,
 28 , 29 : Իմտինազար օլունուր շէյլէրէ իթիգատ
 տէնմէզ . իթիգատ տէտիյին զինհար ու կէօ-
 րիննիլմէմէսինէ տէնիր , վազատ Ալլահը կէօ-
 րէն հիլէօդ տուր Յ . 4 . Ա . 18 . « արլըլէ Կէնի Իրէ-
 յնիտէ Կէնի Ալլահ Եօֆ Կոր » : Վ . 5 ' Հազգ թէտէ
 ինսան էվլատէրինէ սէմատէն նազար էյլէյիպ ,
 պիր իլիմուար Եօդ մու մէվլատինի արայս .
 Սաշ . ՄԲ . 1 . 3 : Էյ ալըդ , պէն հազիրլէ-
 րի , շիւքի պէնի ատէմիմ , պալէնիսին ալլալ
 արի գովանիսիլէ միւսթիլլըմ , վէ թէնի օ-
 լուս տօյունճէզ շէնիկիր օլմադ իսթէրիմ : Զի-
 բա արը զէնպուր էյիւր պիր Եէրտէ պու մոյա-
 սըն պուլուր , անտէն այրըլմազ : Անըն իջին րի-
 ճալէր զըլարըմ քի , Սուրբ պարարաթ խորհուր .
 գունուն մինէվլէլ ատիրինէտէք , ճիւզի թա-
 պիրին շէհատէթի ազիլ քիթապլէր իլէ , շէշ-
 նիսինպալ էմապի , իսթիմայի կիւշ իտէլիմ :

Վլթուզիկէ ուղղափառ ըուհպան ու ալիմ
 փափազէր , Էքրի գալլէ Կօրնէկին նազարընա
 պէտէլ , ճամէյի լիպապէր իլէ միւզէյիէն օլուս
 (Եւէյ . ԻԹ . 3 . 6 : Ղ . 7 . 9) , Հազրէթի
 Մէսիհին վէֆաթ ու նէսիլէթ օլունուր ի-
 շին , թէշէքքիւր տուալէր իլէ սէմա փէտէրինէ
 սունայօրլէր , « Բանիցս անգամ Ըէ ուրիցէս զհայս
 գայս , Էս Ղբաթան ըմպիցէս . պմա՛ ճէաւն պատ

Էյէս » : Ա . կրքի . ժԱ . 26 :

Էքրի թանդիմաթըն օլան Քիլիսիյէ սօֆ
 բանըն (Կաճար) , կէրէք փէրտէ . հէմ տախի
 գանսիլէրէնազար իտէսին : Եւէյ . ԻԵ . 23 . 32 :
 ԻԷ . 9 . 10 . 21 . 22 : Պունլար սօնրաքի կէ-
 լէճէք իսալիէ Քիլիսէլէրինէ կէօլիէ վէ պիր
 Կօրնէք իտի : Ա . Եբր . Ը . 7 . 8 . 10 :

Վ է սապինին ազիլ քիթապ գրայէթ իթ-
 մէսի , հազրէթի Մէսիհտէն պիլէ պիր ասան
 արը : Ղ . 1 . Գ . 16 , 17 , 18 :

Ինճիլի Շէրիֆին պու Սուրբ պարարաթ
 խորհուրուն էմնապընտա , Եիւքսէքտէն գրա-
 յէթ օլունմանըն սէպէպի , Էֆէնտիմիլին թէն-
 պիհին պիլլէրէ պիր իճրասը տըր : Մ . Ժ .
 27 : Մարի . Գ . 21 . 22 :

Իմտի փափազըն տէստինտէ օլան գա-
 տէհ . (սէն) հազրէթի Մէսիհտէն պիլլէրէ
 պիր Կօրնէք , վէ պիր միասէր ու ասանտըր : Մ . Ժ .
 ԻԶ . 26 : Մարի . Ժ . Գ . 22 : Ղ . 1 . 19 . 20 :

Մէսիլէթի շէրիֆ Էֆէնտիմիլին վէ-
 ֆաթ ու իսթիլալէրին , թէշէքքիւր տուա-
 լէր իճրասըն Էյլէյէն փափազէր , (պարարա-
 4Է) , համո ու սէնա օգունալէրի՝ անլէրին
 Էանի՝ « Համբարջէ Իշիանս պրոնս յեր » . « Գա-
 ժուլարընըլ Եօֆարը Գալարըն , Էս՝ Կէօրիմարլար .
 Կի՛մ Կիր պու Իհիլիւմըլ Կարիլիս » . Սաշ . ԻԳ .
 7 . 11 : Վէ պու Զէպուր տուասը , հազրէթի
 Տաուսուն պիր նէպիլէկի օլուս , Մէսիհ Է-

Ֆէնտիմիզին զըլամ ու միրած իՅ մէսինի տէր-
քեար էյլէյօր :

Սիէհիս իլինաէքի օլան նան ու մէյ . (էադ
է 4 ԲԻ) ԷՖէնտիմիզին ճէսէտ ու խունի օլ-
մաղըլա . Մար . ԻԶ . 26 : Մարէ . ԺԳ . 23 :
Ղոհ . ԻԲ . 19 . 20 : ԻՅիզամ թազրիլի-
միզ էանի , պիր Իմիերաթորուն ճէսէտ փար-
մաղինտէն պիր ճիւզի քէսիւպ խունի գատէ-
Տէ սօլաուրսան , մէճիսի բիճալ էախօտ խալզ
մապէյնիտէ սիւալ օլունսա . Նէ տէնիլ . սալթ
խուն սուր տէնմէզ . օլաքի խունի վէ իմիէրա
թուրըղի պիրլէքտէ անըմասի կիպի : Ս . կրթի .
ԺԱ . 24 , 25 , 26 , 27 : Հէմ տախի Մէսիանըն
վէֆաթ ու միրածը տա պիրլէքտէ զիքր օլուպ ա-
նըլըյօր : Անըն իչիւն պույուրուր " Օրհնէալ էի-
էալ անոսմֆ Տէառն " : Մաղճ . ՃԺԷ . 26 : Մար .
ԻԱ . 9 : ԻԳ . 39 :

Սէ սապիլէրին սէտալէր իլէ զըլնան ի-
լահիյէ տուա թապիրլէրին . (Սարբ , Սարբ
Սարբ .) Եսայ . Զ . 2 , 3 :

Պու Սուրբ աղիզլէրտէն աղիզ խորհուր-
դուն (առէ' Է Էբա'յ , այս է ճարմիս Իճ) մուպարէ-
քի սէրվէր օլտուղի , կէրէք ԷՖէնտիմիզտէն
խրիաթիյան իսապիյէլէր Քիլիսէլէրինս , տէս-
տի Պօղոսուլա զըլնան թահարլէրիմիզէ գա-
նաաթ էյլէ : Նիճէ . Ս . կրթի . ԺԱ . 23 :

Պ Է Շ Ի Ն Ճ Ի Պ Պ

Պէրայի վաճիլիչ վէ ճէս օլմա էաղըն (Սէրսու-
նիսն Է Սարբ Գրոշճ) . աղիչ սիւսայ իլէ մ-
նոր սոր :

Սէ իսա Յիսուս Քրիստոս վաճիլիչ օլտէճէ
սորան լըբըլ վէ իլիէ սէճուլէր ծա ալըլըլ : Մար .
Գ . 16 : Մարէ . Ա . 10 : Ղոհ . Գ . 21 , 22 :

Թէճիլի . Հազիդէթ սայըր նիւմիւնէ-
լէրէ տէ նազար օլունմազ պիզլէրէ վաճիլ օ-
լուպ տէվամ իՅ սէք տէ , թէֆթիլ իՅ տիլլէրի-
միզ պունլէրտէ տէ պուլունմայուպ . նիճէ Գործ .
Ս : 3 : Բ . 41 : Ը . 14 , 15 : Թ . 18 : Ժ . 47 . 48 :
ԺԶ . 33 : ԻԲ . 16 : Զիւնքի պու շէրՏլէրտէ
վաճիլիլի սալթ սու իլէ զիքր օլունույօր , մէսՏ
էաղընըն ըիվայէթի պուլունմատըղընտան . Էճ-
նէպիլիւ պաղիլէրին մազպուլ կէօրմէյօրլէր .
լաքին ուղղափառ Քիլիսէյէ խասս վէ պէճիտ
օլունմասի մուպիէն օլուպ . իմտի ճէնապիլ-
նիզին զանըր նիճէ իսէ , պէյան պույուրասըն :

Սէ տախի պիզլէր Հաշարաթ մազուլէ-
սի տէյիլ իզ . պունու սըրր ու Տիլմէթ
գապուլ խտէրիլ : Զիրա Բապալիմիլ Տէր մա-
րազա իլաճ կէօսթիլմիլ օլուպ . քիմ
րէտա խտէպիլիլ աղիլ քիթապ շէՏա-
տէթլէրին . նիճէ տէր . " սանման քի փէյ .

զամբերընի պողմնող կելտիմ՝ անկերի պողմնող կելտիմ՝ իլլա նոմնու թեքմիլ խտնիմ՝ . զիրա կերէք տերիմ սիզէ . սեմա իւն զեմին թեքմիլ օլուս , վէ կելննճէյտեք . պիր եօթա եա նօզթա կելմէյտեք : Թաքիմ հեթիսի թեքմիլ օլանէտեք » : Մար . Ե . 17 . 18 : Ղուկ . ԺԶ . 17 : Հոմ . Գ . 31 : Ժ . 4 : Պաղմ . Գ . 21 , 22 : Վէ պու ՍՏա ըլաթիգին (Սասնաճաղանչան) Պօղոս չօգ եերւերտէ քէնտի շայիրտանլերինէ , թէնպիհլեր ինէ զրայթ իթմէք մէշղուլուն մուշթազ օլմալերինէ , մեա՛հ իլէ սէնալեր գայրէթինի Տաւուս վէ Սողմնն էմնաի տիրիլ իթմլոյր : Հոմ . ԺԵ . 4 : ԲՏԵ՛ն . Գ . 14 , 15 , 16 : Վէ տախի . Բ Պեթ . Ա . 20 . 21 :

« Պիւթիւն քիթապ Մէվանըն իլաճա , մի իլէ տիր . վէ թալիմ իչիւն իսլաճ օլմազ իչիւն Ֆայիտէլի տիր . Թաքիմ Պարինին ատէմի թամ հէր ամէլ իչիւն հազըրէնմիշ տիր » : Ա . ՏԵ՛՛ . Գ . 16 . 17 :

« Սէնին քելմաթլերին (Թէվրաթ) փաշիմալմա շաֆազ վէ ատըմլարըմն նուր տուր : Պէնտէն ուզազ օլուն , էյ պի նամուսլար . զիրա պէն Հազգ թէալէնին (Թէվրաթ) նոմնու ինրա խտնէյիմ : Սնըն իչիւն սէնին նոմնուսու խալիս ալթունտան զիյատէ սէվտիմ : Սէնին նոմնալարըն զահլերէնլէնէմսի նուր վերիս . (Վէ էպլէն ու նասանը) սասիի իլիմուար

իտեր : Վէ սէնին ճէմի թէվրաթըն հազգ տըր . էվվէլտէն իշիթ միշիմ սէնին շէհատէթինի : Անլերի էպէտի տուրմազ իչին թէմէլէտին քէլմաթըն ճիւմլէ հիւքմ թէվրաթընը » : Մարճ . ԶԹԼ . 89 . 105 . 115 . 130 . 152 :

« Բէլթ ու կիւզար (շրջեցե) իթմէքտէ սէնի հէտայթէթ էյլէյէ , ույուտուղունտա սէնի պէքլէյէ . վէ օյանարղընտա սէնին իլէ սէյլէլէ : Զիրա էմին (Թէվրաթ) շալլըլա վէ թալիմին նուր տուր , վէ թէթիս փէնաին էպէտի եօլ տուր » : Ա . Ե . Զ . 22 , 23 :

Հին կտակարան նոմն թէնպիհլաթըն տէստի Բէսիլլէրիլէ իիրաճ օլուս րէտա օլունտու . եանի՛ սիւննէթ , Պարճ . ԺԵ . 5 . 6 . 7 . 10 : Հէյվան ու գուրայան . Եբրա . Ժ . 13 : Սպաթ եանի Շաբաթ կիւնիւ . Պասէտ տէնիլէն խամո-բոուղ պայրաճ . պունլար Մէվանիլէ տէյիլ մի իտի :

Իլլ ճէվապ :

Իյ պէնիմ կիւզտէ հասլիպիմ , զիք իթտիլին պու նոմնալար հէր նէ դատեր Մովսէս տէստի իլէն Օհօլամ (յա-իւթնաիան) թասրեր օլունմուշ իտէ տէ . Թնիդոյ . ԺԵ . 7 : Ելից . ԺԵ . 17 . 24 : ԻԹ . 9 : Ղու . ԻԳ . 14 :

Իպրանիճէ Օհօլամ լուզաթ մանասը , հէր քէթալլերլէ էպէտիլէ աննալըրիսղ : Չիւքի պէնի ատէմ վէ թաթըլա վէ մաճվ օլտու

դի իշին , էպիտիյէ օլունստուազ . անըն իշին Րէ-
սիււ անյօրքի . սկմանըն նէսնէլէրին սուրաթը-
նա վէ կէօլէտինէ խզմաթ իտէնէր , նիճէ.քի
Մուսա մէսքեանի իթմամ իտէճէյի զէման-
տա Պարիտէն թէվսիյէ օլունստուզի . զիրա
նազար էյլէ.քի ճիւմէ շէյլէրի սանա տաղ-
տա նազար օլունմուշ էօրնէկէ կէօրէ ետիա-
սըն . ամմա հալա օ գաստեր էֆզըլ հըզմաթա
նայիլ օլտու նէ դատէր քի . էֆզըլ ահտըն
միանճըսը սըր : Քի էֆզըլ վէ ամէլէր իւզէ-
րինէ վասը օլունստու : Չիրա օ էվվէլքի ահտ
նօգսանարզ օլսայրտը իքինճիսինն էէրի օլ-
մազ վէ արանմազրտը » : Եբր . Ը . 5 . 6 . 7 :

Վէ հէվարիւնէր տէսախնճէզ պունուն
իշին վաթթիղէ գարէրի , սիւննէթ էէրինէ ի-
լամ օլունստու : Գործ . ԺԵ . 24 : Գաղտ . Բ .
14 . 16 : Գ . 22 . 23 . 27 : Գ . 9 . 10 :

Էֆէնտիմիզ խաչ իւզէրինտէ սալպ վէ
գուրպան օլտուղու իշին , նէսիքէթի հէյ-
վան սունմաղէ հաճէթ գալմայուպ . Եբր .
Ժ . 1 . 2 . վէ անըն էէրինն խալլիէ Քիլիսէ-
լէրինէ իլավէ օլունան Սուրբ պատարագ ի-
լահիյէլէրի իճրա օլունմազտա օլուպ , Ղրւ . ԻԲ .
19 . վէ Պօղոսուն տէստի իլէ ասան օլունստու .
Ս . Կրիթ . ԺՍ . 23 : Վէ Սպաթ կիւնիւ կիւ-
րակիյէ թէպտիլ օլմար , Էֆէնտիմի-
զին գըյամէսինի կիրակի շինն սէպահասի
օլուպ , քէնտի մէշապէթինտէն օլ կիւն տիյ-

նէնտի : Մար . ԻԸ . 6 . 7 . 8 : Մարէ . ԺԶ . 6 .
7 : Ղրւ . ԻԴ . 1 . 6 . 7 : Յօ . Ի . 1 տէն 31 :

Վէ Պատա տէնիլէն խամարտու . (Փաս-
գալէա , Չարիի) Սուրբ Յարութիւնա թէպտիլ
օլուպ . « զիրա Պատէքիմիզ Քրիստոս գուր-
պան օլտու . իմտի պայրաճ իտէլիմ տէյիլ էս-
քի իամուր ըլա » : Ս . Կրիթ . Ե . 7 , 8 :

Վէ ազիզ քիթապլէրի մինէվիլէլ ախիբի-
նէտէք թէֆթիլ օլունսա . մէսհ օլունմա եա-
ղընն . (Գրւ . Է վէրլէն հիւանդոմէան օժոմն)
թէպթիլաթընա հիչ նազար օլունամայօր :
Վէ թէպտիլ օլուպ ըէտտ օլունմուշ օլսա ,
Բէսիւլ թէնպիհաթ պույուրուպ իամի Պարի-
նին եաղը իլէ մէսհ էյլէյին տէյիլ , թահրիւ ու
քէթպ իտէմէզ : Յար . Ե . 14 :

Վէ մինպահաթ քիլիսէլէրէ պէճիտ տէ-
յիլաիւր տէյէն քիմէսնէլէր , էէտի ճիւրիւմէքէն-
տիլէրի միւստահազգ էտէյօրլէր : Յայ . ԻԲ .
18 , 19 :

Վէ պիղիմ Հոմնայական կաթողիկէ Քիլի-
սէմիզ . էէտի ճիւրմիմ իհթիւրազ հիճապինտէն
էվլատլէրին էսիւիէյիպ , հազրէթի Պարինին
նօմօս թէնպիհաթլէրին իճրա էթտիլիյօր :

Օ իրա էսքի գալիլտէ օլան քեահիլէր .
թագտիս օլուպ պու մուպարէք եաղ իլէ մէսհ
օլուրլարըր . վէ աթաուլահըն իլք թանգիմ
գըլնան Քիլիսէ գապլարըն , սօֆրա , շամտան
վէ քէաֆիլէ էշէտլէրին , մուպարէք եաղ իլէ

մէսճ օրմասընը պուռւրտու : Եւեց . ԻԹ . 7 . 1 . 30 . 31 . 32 : ԴԷ . Բ . 12 . 30 , Հէմ տախի . Եւեց . Խ . 9 , 10 : պսփ :

Իրճէ եվկէլքի պապլարտա թասըրի եյլէ աիք, Եանն . Էսքի գալլքիխսէսի, կէլէճէք իսալլքիլիսէլքրին Էօրնէքլէ կէօրկէսի օլուպ : Եբբ . Բ . 7 . 10 : Վէ տէյիլ սալթքիլիսէմիզ մէսճ էյլէյիպ , իլլա քի ճէմի էշէալէրի իլէ , ալիմ Բուհպանլէրիմիզ տէ մէսճ իթաիքուէն սնըրա , վաֆթիզ տէ սապիէ գուլլանմամըզն պէօյիք սէպէպիքի , աիւլմէնի օլան մէլուն իպլիս իլէ ճէնքլէշիպ Բուհէլ Գուտս քէրէմի Էարտըմնաւ լայրզ գըլլնա : Մնըն իլին իպրանիլէր շահլարըն մէսճ օլունտուգտա , Մէվլանըն րուհուանլէրէ սաքին օլուպ , քէնտի աիւլմէնլէրինէ հասմիլէն զաֆէր պուլլուրլարտը : Ա Թսփ . Ժ . 1 . 2 . 10 . ԺԵ . 1 . 2 . 7 . 8 . ԺԶ . 12 , 13 : ԺԷ . 25 . 48 . 49 : Բ . Թսփ . Ե . 3 . 20 . 23 . 24 . 25 : Գ . Թսփ . Թ . 1 տէն 37 Շէրհէնէ Գասէր Էեւէ էյլէ :

Պի հասէպիլ իզթիզա իպրանիլէր զէվճէսին իսթիմա իտիպ մէսճ օլմա պու Էազլարըն . Եսէեր . ԺԳ . 2 , 3 : Յրգէլ . Ժ . 3 : Մաս . ԻԶ . 6 . 7 . 10 : Մարէ . ԺԳ . 3 . 4 , 5 : Դրէ . Է . 37 . 38 : Յօհ . ԺԲ . 3 . 4 : ԲԷահէն վէ Իմիէրաթօր մէսճ Էազլարը կիպի մուգատուտս տէյիլ իտի : Անճադ քի սիւս իլին կիւզէճէ գօգուպ զիպլնիլէր իտի :

Իմնի պէն հագիլլէրի մէսիհի վաֆթիզ նիշանի թաղընրպ , լայըն իպլիս աիւլմէնիմիզ ճէնք իլէ զաֆէր պուլլուպ , սէմա սարայընա կիթ մէք մէշղուլում : Ա Կրհէ . Բ . 9 . 10 . 11 : Յոյս . ԻԱ . 10 . 11 . 12 :

Ճիւզի Էօմր իլին զէֆը ու սալթանաթ նէլալլմ , Գ . Թսփ . Գ . 13 : Մարճ . Հ . 18 : Մաս . Զ . 33 : Մարէ . Ժ . 38 : Դրէ . ԺԲ . 31 : Ա Տէճ . Գ . 8 : Պու Էճիլտէն իթիգատըն լէզէթինի ազնատըգ . Յօհ . Գ . 18 : Վէ վաֆթիզին վասֆընըտա թասըրի էյլէ քի , ճահտի զայրէթիմիզ մէշղուլ օլունա :

“Զիրա սիլ հէփ Բրիստոսա վաֆթիլ օլանլէր , Բրիստոսա Էնյաիիլ Եահուտ Էօփ . Էա' աղաս Էրքէ . Էօփ . Էա' շէն զէվճէ Էօփ հէփիիլ Բրիստոսա պիրսիիլ” : Գաղա . Գ . 27 :

“Զիրա սիլ հէփ Բրիստոսա վաֆթիլ օլանլէր , Բրիստոսա Էնյաիիլ” :

Թիւֆտեր . Պու վաֆթիզ իլէ Բրիստոսուն պանտէրասի ալթինտէ օլտուղումուղու , տէրքէար օլանուլօր : Զիրա հէր շէֆթէթին քէնտի թէվապիլէրին նիշան ու պանգասընտան թանըրաճազ : Բրիստոսա իթիզատ կէթիլիպ վէ վաֆթիզ օլանլէր , Բրիստոսուն վիտապ ու զանէմի օլուպ , (շէսաշէն) Էպէտի Էօմրէ վարիս իտէճէք : Յօհ . Ժ . 27 , 28 :

Ղիւնրի Բրիստոսա իման կէթ իրէնլէր

պէրագատ վաճիթիւ նիշանի իւզերըրերնէ թաճ
չնրլաճադ : Մաս . ԻԷ . 19 : Գործ . Բ . 38 :
Ը . 36 . 38 , 39 : Ժ . 47 , 48 :

Վաճիթիւ ու թէմիտ օլմամբըն պէօյլը
սէպէպի բի , իւք փետերիմիղն Ֆըսգ ու իւ
եանտան (սկզբնական 'ի Ֆըսգ) խալի օլուպ . Քրիս
տոսուն մաղֆիրէթի իլէ վէֆաթ կէօլկէսի պի
զէ հիւքո՛ իսկմէյիպ , անըն գըլյամի իչինտէ
թէպրէնէճէյիզ : Հո՛մ . Զ . 3 , 4 , 5 :

Քրիստոսուն նշան վաճիթիղն թաշն
տըգտան սօնրա . Ա . Պէր . Գ . 21 . 22 . Ֆըսգ
ու իսեանէ մէյլ իթմէմիզ տիվանէլըք տէ
յիլ մի : Վէ տախի ագրանըմըզն տերտ ու սէ
պէպի իչին սիերհիզէ մէյլ օլմատըզնտան ,
Ֆասլ իտիպ անը իզտիրապէ օղրաթմազ լայըգ
մը տըր : Զիրա անի թագախ էյլէյէն Մէսիա
նըն թէմիտ նիշանը օլուպ . Հո՛մ . ԺԳ . 13 .
14 , 15 : Պաղը պէօյլէ նէհազգ ֆասլերէ նէ՛
հազգըմըզ օլուր :

Վէ տախի իլլամ ու վաճիթիզ մէյլ իթ
մէյէնէր , սէմա միւլքիւնէ միւրուր վէ վարիս
օլմայաճադըր : Մաս . ԻԱ . 25 , 26 : Մարի .
ԺԱ . 31 , 32 : Յօհ . Գ . 5 : Գործ . Բ . 38 :

Իմօի թէմիտ ու վաճիթիւ օլմայըր , Ֆըսգ
ու իսեանէ մէյլ իտիպ թէօվպէ վէ իսթիղ
ֆար զէմանի կէլրիլըրի իսէ , անճազ քի սալթ
վաճիթիւ իլէ իմիտ սէմա միւլքիւնէ իթմէսին
լէր : Ալէ . Ը . 2 , 3 , 4 : Մաս . Ի . 21 . 22 : ԻԵ .

11 , 12 : Ղո՛ւ . Զ . 41 : ԺԳ . 25 : Գործ . ԺԹ .
13 : Հո՛մ . 2 . 13 : Յալ . Ա . 22 : Բ . 14 . 16 :

"Սէհո՛ւտ եօգ . եա՛ Եո՛ւնանի եօգ ուր . եա
ալապ էրէէ եօգ . եա՛ զէնի զէլթէ եօգ . հէֆիւնի
Քրիստոս պերսիւնի : Թէֆիւր :

Քրիստէլերին միւճէտէլսի սու ափրըր կի
պի , Բէսիւլի Պօղոսուն կիւլըրինտէ զուհը ի
տէր իմիլ : Պէօյլէ միւճէտէլէլըր զըսգանճ հա
սուտըղուն նիշանի օլուպ , պիր իս ժիքայարըզ
տըր : Մաս . ԻԷ . 18 : Մարի . ԺԵ . 10 : Յօհ . Թ .
22 . 34 : Ա . Կրիւ . Գ . 3 . 4 . 5 :

Երանտիլերին յիմիտ շէրհի , վէ զէմմ խրիս
թիյանըրէ ֆասլարըքի , Եապ . ԺԱ . 6 , 7 , 8 , 9 .
պիրպիրի իլէ հասուտուզ վէ մուհապպէթօիզ
լըք . թամաս իլ իսեանէ մէյլ իթմէլի իլին
տիր : Պէօյլէ Ֆըսգըրէ մէյլ իթմ . ք , Ա՛ժա
վէպիսի օլմայուպ , իււ քի շէյթանի տիր : Մաս .
Գ . 4 . 5 : Մաս . ԺԳ . 38 . 39 : Յօհ . Ը . 44 .
Յալ . Գ . 15 , 16 :

Իսալի հաղգ խրիսթիյանըրէ վաճիպ տիր
քէնտի աղրանն նէֆսի կիպի սէլմ . ք . Ղո՛ւ .
ԺԹ . 18 : Մաս . Ե . 43 : ԻԲ . 39 : Հո՛մ . ԺԳ .
9 : Գաղա . Ե . 14 : Յալ . Բ . 8 : Շէրհիլերնէ
պագ :

Հաղղէթի Մէսիհին վիտապ զանմէլրինէ ֆարզ
տըր . եէտի քէպախ իսեանտան եան վէրիպ գաջ
մադ . Աւալ . Զ . 16 , 17 , 18 , 19 : Անըն իչին
Պօղոս պէօյլէ նիզայարտան հէր վէչհ իլէ իքրա
հիյլթ կէթլրիպ , ճիւլմէմիղն իսկառնըսը Քր
իստոսա նազար իթտիրիյօր : Կողոս . Գ . 8 , 9 ,
10 : Հէ՛մ տախի ժն սէհիլ Շէրհիլէ գաապը իլէրիւնէն :

տէնիլմէջ . իլըս կոյս Մարիամ . ետխօտ քրիս-
տոսածին տէյէն Նէստոր . Մակեդոն . կըլլին վէ
Լուտերականըլար . Բուհէլ գուտս լուծ ֆուհանան
մահրում գալմարըլը լծադրիր էսէյըլար .
Նէ աճէյիպ Ղուկաս աւետարանիչ Եզիսա-
բէթ իդրարընը Բուհէլ գուտուտանալը տէյու-
քէթայ էթմէյիլէ բէյինէ քէտեր վէր Բիյիպ
(Օճայր Տէստոն) Եանի Սլըսչըն վաղիտեսի իթի-
ըաֆ օլոյ յօր իսէ . սրաչի իթիմար խաֆիֆ վէ
իթիդասը զսիֆ ճաշիլլէրին , բէհէլլէրինէ նիլն
խէրայ կիլլոյր :

Սմնա լծադրիր էտիպ տիլլէրսէ քի . սալթ
ճէսէա ոլըը Կիսուս Քրիստոս , ճիսմ ու ճէսէ-
տին սէպիպիլիէ . Քրիստոսածին տէնիլըր : Վէ
Հազզ լծէալէ Նիլ պիր քիսնէտէն զսլծը սօ-
ղուպ վէ տսիտի էարատըլմատը . էպլէլի Հազզ
ախրըրն Հազզ . պու լծադիր օլուանճայ լծաչ-
րլրլրէ Հաքրանէմին Փիրասէթին իտրադ
իտիպ լծէֆսլր իտէ Բզ : Սճազ քի Նոր կա-
կարանատս նասըլ քէթայ օլմն շուսա , օ մինվոլ
իւզրէ իթիդատս կէթիլիպիլմն իթմէկէ պօրճ-
լույուզ : Յօդ . Ի . 30 , 31 : ԻՍ . 25 :

Ֆ Ի Հ Բ Ի Ս Թ

Շէֆասմը ճուգասրէսլէրին շէհասէլիտ աշիլ
 իլնայ էլէ 1
 Թասլիբի էքէալ աշիլլէրին , շէհասէլիտ
 աշիլ իլնայ էլէ 13
 Իգրար ու խոսարմանն-լիտն Բահրիբի , ա-
 ղիլ իլնայ էլէ 20
 Սորբ պարարաֆ է գոյաթիտոն-լիտն , շէհա-
 սէլիտ աշիլ իլնայ էլէ 30
 Վաֆլիլ , լէ մսգ օլմա էաշը (սորբ Գը-
 բօշ) աշիլ իլնայ էլէ 41
 Սորբ կոյսա Սորոնաթաթիտ իգրար օլուան-
 սը աշիլ իլնայ էլէ Բուհուլ գուտուտան
 իտէլիտի տիլ 50

10 1 MAR 2013

Պատճառներն ընտանեկան սեփական լուրջ
խելումներին, հիմնադրվելու ընտանիք օլմանը, պատճառներ
այլևս օլմանը օլմանը :

Սահիճեկներին ընտանիքի . Սահիճեկներին սեփական
վերն խելումներ :

- 3 . Ինձի պայտարար . պայտարար
- 7 . Ինձի սենի պիտ պեօլտ-տ ընտանիք
նապի իրենի՞մ . Եօգտար
- 8 . Ինձի զոգ ու իտեաններին . ընտանիք . զոգ ու իտեաններին . ընտանիք
- 10 . Ինձի իմարգարեկ . էյլեյի . իմարգարե . էյլեյի
- 12 . Ինձի իտեփաննանան շեփաննան
իլե . սեյեյիլե
- 13 . Ինձի էյլեյեյեյեյ . էյլեյեյեյեյեյ . . էյլեյեյեյեյ
- 14 . Ինձի էյլեյեյեյեյ . էյլեյեյեյեյ
- 15 . Ինձի պեյան օլման . ընտանիք . պեյան օլման . ընտանիք .
- 18 . Ինձի իտեփաննանն . իտեփաննան
- 21 . Ինձի նալանն օլման . էյլեյեյեյեյեյ . նալանն օլման . էյլեյեյեյեյեյ
- 25 . Ինձի ընտանիք . ընտանիք
- 26 . Ինձի ուլեյան օլմանն . օլմանն
- 33 . Ինձի գորգան օլման . գորգան օլման
- 34 . Ինձի էյլեյեյեյեյ . էյլեյեյեյեյ
- 36 . Ինձի իտեփաննանն . իտեփաննանն
- 37 . Ինձի հոսարի իտեփաննան . հոսարի իտեփաննան
- 38 . Ինձի իտեփաննան . իտեփաննան
- 39 . Ինձի էյլեյեյեյեյ օլման . էյլեյեյեյեյ օլման
- 40 . Ինձի Պ Ա Պ . Պ Ա Պ
- 42 . Ինձի պեյեյեյեյեյ . պեյեյեյեյեյեյ
- 46 . Ինձի օլմանն օլման . օլմանն օլման
- 48 . Ինձի պեյեյեյեյ . պեյեյեյեյեյ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542284

972

